

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۵ اردیبهشت ماه) ۱۳۵۰

فهرست مطالب:

منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران .

۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به طرح پیشنهادی آقایان سناتورها دائر به اصلاح قسمت اول ماده ۳۷ قانون انتخابات مجلس سنا مصوب ۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۸ .

۱۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشور راجع به تفسیر بصره قانون افزایش تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی مصوب تیرماه ۱۳۴۶ و ابلاغ بدولت .

۱۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به لایحه تشکیل صندوق تعاون و کلاء و تأمین هزینه های قانون و کلاء دادگستری .

۱۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون منابع طبیعی راجع به لایحه واگذاری پنجاه هکتار از اراضی منابع ملی شده سیاه دشتک بازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم ایران و ارسال بمجلس سنا .

۱۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه فروش خانه های ساخته شده در نقاط زلزله زده خراسان به اهالی مناطق مزبور و ارسال بمجلس سنا .

۱۸- طرح و تصویب گزارش کمیسیون تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی بخشودگی بقیه بدهی عشار جنوب بابت بهای شکر و بهره و خسارت و ابلاغ بدولت .

۱۹- بیانات بعد از دستور آقایان : قاضی زاده رامید . دکتر الموتی . دکتر شریعت - خانم دکتر دوتشاهی .

۲۰- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .

۲۱- ختم جلسه .

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲- بیانات قبل از دستور خانم جهانبانی - خانم تربیت و آقایان : دکتر عاملی - مصطفوی - دکتر درودی .

۳- تصویب صورت جلسه .

۴- معرفی آقایان دکتر عبدالعظیم ولیان بسمت وزیر تعاون و امور روستاها و دکتر محمد سام بسمت وزیر اطلاعات بوسیله آقای نخست وزیر .

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشور راجع به لایحه خدمت وظیفه عمومی و ارسال مجدد بمجلس سنا .

۶- تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای دکتر یگانه وزیر مشاور .

۷- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .

۸- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تصمیم قانونی دائر به تقدیم لوح زرین به پیشگاه اعلیحضرت همایون محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران .

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به طرح اصلاح متن ماده ۱۷۷ آیین نامه داخلی مجلس شورای ملی .

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه مجازات اشتغال به حرفه کاریابی بدون داشتن پروانه کار .

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون آموزش و پرورش راجع به لایحه اصلاح قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب مردادماه ۱۳۲۲ .

۱۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون منابع طبیعی راجع به لایحه انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

مهندس اردبیلی - آموزگار - دکتر خبیبی - دکتر رشتی - شاهنده - امامی رضوی - صادقی - دکتر سعید حکمت - مروی - مرفضوی - دکتر وفا بیابوزرگنجیا.

غائبین عرضی - آقایان:

مهندس جلالی نوری - پردلی - مهندس ریاضی - طباطبائی - دکتر غنئی.

۲ - بیانات قبل از دستور خانم جهانیانی -

خانم تربیت و آقایان - دکتر امامی - مطهری - دکتر دروئی

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع می کنیم خانم جهانیانی شریف بیابوردی.

خانم جهانیانی - بنا اجازه ریاست معظم مجلس شورای ملی همکاران محترم.

مطالب امروز اینجا بحث در مورد نظام آموزش و پیشرفتهای بسیار ارزنده ایست که در زمینه آموزش و پرورش بر طبق نظام جدید آموزش در سراسر کشور بعمل آمده است. مسلماً آنها که با آموزش و پرورش سروکار

دارند یا فرزندان ایشان در این کلاسها به تحصیل اشتغال دارند به خوبی میدانند که در اجرای طرحهای وسیع و عظیم آموزشی چه پیشرفتهای قابل توجهی شده است (صحیح است) در دبستانها تا کلاس پنجم که آخرین سال نظام

آموزشی دبستانی است و اولین سال است که فرزندان مادر این کلاس امتحان نهایی میدهند در سراسر کشور از

کتابهای بسیار خوب و متنوع ارزنده در سطح بالای علمی چه از نظر نوشته و چه از نظر مرغوبیت و تصاویر کتاب با

قیمتی بسیار متناسب فرزندان ما از آن برخوردارند (صحیح است) با اجرای نظام آموزشی بزودی آنطور که لازم است

و شباهت شأن و مقام مردم ایران است معلومات و دانش

۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران پادشاهان و رؤسای

جمهور و مقامات مهم مملکتی که سیر زنجاری تشکیل داده و آماده برگزاری جشن شدند (صحیح است) ما چون

خوادمان در جریان تحولات کشور قرار گرفته ایم و هر چه پیشرفتها و آنطور که باید توجه کنیم و سلیقه های

شاهد ترقیات ایران هستند پدیده عجاب بدان میگردند (صحیح است) بهمین دلیل در سراسر جهان انعکاس یافته

هر روزنامه و مجله و نشریه ای که منتشر میشود در مورد پیشرفتهای جهان نمیتوان اشاره به برهبرهای صحیح و ستاره

اقبال ملت ایران که در خرد شدن گرفته است ننماید (صحیح است) (احسن) خلاصه آنکه در باره فلسفه تاریخ شاهنشاهی

ایران و پیشرفتهای فوق العاده کشور ما خاصه در این پنجاه سال اخیر نمیتوان در یک یا چند سخنرانی حق مطلب را

ادا نمود. خوشبختانه از روز اول اردیبهشت ماه جاری در روزنامه ندای ایران نوبت جوانان این شریه و روزنامه

تاریخ شاهنشاهی ایران منتشر شده و تاریخ شاهنشاهی ایران نیز بطرز بسیار مستدل و ارزنده ای منتشر شده و ادامه

خواهد یافت و مسلماً مجموعه آن کتابهای بسیار ارزنده و در نوع خود بی نظیر خواهد بود و هنگامیکه باید پدیده حسین

و عجاب و بنام میگردند مسلماً این در شان ملت کهنسال ایران است که بنسبیت جشنهای فرخنده هر اقدامی که موجب

پیشرفت و سیرجرات نماید و کشور را پیش از پیش بدینا بشناساند.

سخن ما در مورد انقلاب آموزش و ایجاد ۲۵۰۰

دبستان بود مسلماً این رو به پیکار با بیسوادی در کشور را تسریع نمود و کفایت اطلاق لازم تعلیم مابین دستنهار خواهد

یافت گرچه ما کنان اگر چه در هوای آزاد باشد یا در محیطاتی که وجود دارد سپاهیان دانش ما بهترین و وحشی

و ظافیان خویش را انجام میدهند ولی بطور قطع ایجاد مدارس کسک بسیار بزرگی به پیشرفت و ترقی در این راه

خواهند نمود باینگونه معروف که مردم بهای را بنا کنید زندانی را حراب کرده ایم آنظر تهذیب اخلاق نیز بسیار

شایان اهمیت است. براساس درجی در این زمینه یاد کرده ام که در برنامه بنامی ۲۵۰۰ مدرسه با اهتمام مردم صورت عمل بخورد بگذرد این است که همه جهانیان

میگویند ایران رده سالهاه می رود و این است نتیجه هری

خردمندانه (صحیح) (صحیح) است (احسن) در ایام تعطیلات

روزهای سعادت داشتیم که بشهر اصفهان مسافرتی بنامی

و چون اختلاقی حاصل شد که با ۷۷ نفر دختران بنامی

دانش افتادند نامی آنها آمده شروع بخندت دروسها

پرونده نگامیکه از نظرات آنها پرسش نمودم و آنچه وطن

پرستی و میل به خدمت را خاصه در روشها در قیافه های

روشن و مصمم چندمان پر از امید آنها مشاهده کردم برای

من که بهر کدم در خدمت بفرهنگ گذراندم فرور آفرین و

انقلاب بخش بود مسلماً هر ایرانی از دیدن این سربازان

انقلاب غرق در شادی و سرور میشود و بختگر این انقلاب

بزرگ شاهنشاه آر بانه در دو مفرستند (احسن) در اواخر

فروردین نیز بنا به مأثوریتی که در اطراف حزب ایران نوب

داشتیم با ۲۰ نفر از بانوان بمنظور گشایش شعه شورای

زنان عازم شاهرود شدیم سی و پنج اسایش چندین بار از

این شهر که در سیر راه مشهفتمند و مرفه امام ششم قرار

گرفته است عبور کرده بودم و همیشه افسوس میخوردم که

شهری چنین سعید و سرسبز چگونگی پیشرفت نمیکند اما

این بار شاهرود را نشناختم پیشرفتهای حیرت انگیز می نمود

باید گفت که همه پیشرفتهای پس از انقلاب برای این شهر

زیبا و سرسبز بوجود آمده است (صحیح است) (صحیح است)

ساختن مدارس سازمان جوانان - پیاوستانها -

زایشگاه - یاد بویسار زیبا و یاد بویسار که از آن

جمله دبیرستان غدیدی بود که از آن بازدید بعمل آمد

شروع ساختمانهای جدید آسفالط کتابخانه صمیمیت و

علاقه مردم به پیشرفت روشنی آهالی وجود زبانی بسیار

دانشمند و علاقمند به خدمات اجتماعی و حزبی و سرشار از

محبت خانوادگی رضایت اهلی نمونه ای از اقدامات

دولت حزبی و نماینده واقعی مردم شاهرود در دوران انقلاب

بود در اینجا باید گفت انقلاب ایران اثرات خود را در

کیه ششون آنطور که باید ظاهر نموده است (صحیح است)

ایران در نتیجه از آرزوهای بزرگ ملت ایران انقلاب سفید

دوره دبستان را پیاپیان میرساند هر چه زودتر با نظام جدید

به پیشرفتهای که در جهان امروز یعنی مطابق با عصر

تکنولوژی است انقلاب باید از هم در این زمینه مطالبی عرض

همکاران محترم خواهرسید (احسن) - (احسن).

ولیس - خاتم تشریف بیابورد.

خاتم کریمت - با اجازه ریاست معظم مجلس

شورای ملی حضور مبارک همکاران گرامی عرض می‌کنم

که واقعا حلول سال ۱۳۵۰ برای همه ایرانیان میوم و

مبارک است و یکی از مسائلی بزرگی است که با هم پیش

برنگه و به تمدن بزرگ داریم قدم می‌گذاریم مخصوصا

جشنهای ۲۵۰۰ ساله ایران که در این سال صورت خواهد

گرفت واقعا برای عموم نه تنها ایرانیان بلکه برای

جهانیان هم یکی از مسائلی ضروری است که اینها هم

شرکت می‌کنند در تاریخ کهنسال ملتی که بکرمعطلولانی

۲۵۰۰ سال نه تنها بد تمدن خلدت کرده است بلکه مستعدار

تمدن در دنیا بوده در این سال میوم و مبارک ما

فرهنگیان واقعا از ته قلب خوشحال هستیم که توجهات و

عناایت خاص اعلیحضرت مهابون شاهنشاه آریامهر

درباره فرهنگیان و بالا بردن سطح زندگی کمک اجتماعی

و زندگی آنها برای ما بسیار ارزشمند است علاوه در این

جشنهای ۲۵۰۰ ساله همیتور که همکار عزیزم سرکار خانم

جهانبانی گفتند واقعا ایجاد ۲۵۰۰ مدرسه در روستاها

مثل ۲۵۰۰ چراغی است مثل آن چراغهای پر نور که به

روستاها خواهد رفت و متوجه غریب انشاالله نه تنها در دوزار

پا و بندر و سواحل عموم ایران فرامتل کمترین خدمت خواهد

بست که در تمام روستاها این چراغ روشن شود و

فرهنگیان عزیز ما بتوانند این کار مقدس را انجام بدهند

و روستائیان عزیز ما خواهند توانست در نتیجه پاساود شدن

بفرزندان بزرگی اجتماعی و زندگی ملی ایران در این

آینه فرزندان ما کمکهای بسیار مؤثری انجام بدهند برای

از خوداندن فعال خوستانر عموم ایرانیان در این سال در

فرهنگیستی که هستند در هر مقامی که هستند از روستائیان،

از کارگران، از کارمندان، از مقامات عالی گرفته همه

توانند این خدمت مقدس را انجام بدهند و خدا بپهه ما

توفیق بدهد در این سال که واقعا میوم و مبارک است همه

توفیق خدمت داشته باشیم (احسن) - (احسن).

ولیس - آقای دکتر عملی بفرماید.

دکتر عملی تهرانی - جناب آقای کریمت، همکاران

ازجمله،

از شهرستانها به تهران وارد و برای گرفتن کارتهای خود

مراجعه می‌کنند مراتب بمنظور رفع تعقیباتی که علت آن

بھیچوجه بر ما آشکار نبود (الخطای پور - آقا مسطفی

نیک ملک در نهایی آزاد است، چرا هو می‌کنید)

و هیچوجه موجب قانونی آنرا منصرف از بود اطلاع

کلیه مقاماتیکه امکان دسترسی بدانان بود رسانده شد.

(دکتر الموتی - شما که اعلامیه دادید کنگره مان تشکیل

گزیدید از نظر وظائف تشکیلاتی که برعهده کنگره های

حزبی مقرر است چون تأخیر تشکیل کنگره اعلام شده سبب

بلا تکلیفی هائی میگردد تاگزیر بشکلیت جلسه فله اعلامه

کنگره اقدام گردید و قسمتهای اساسی از منظرهای

تشکیل کنگره حاصل آمد ولی مسئولان تدارک کنگره از

آنجا که دسترسی بهیچگونه وسیله ای برای اطلاع دعوت

شدگان گرامی خود نداشتند (مصطفوی - شهربانی باید به

اجتماعات نظارت کند) بدینوسیله از همه نمایندگان

مجموع مجلس شورای ملی و ستاتورهای محترم ممنون

است اظهار لطف فرموده و بقصد تشریف فرمائی بکنگره

قدم رنجه کرده (خنده نمایندگان) و بامناعت برخورد

کرده باشند پوزش می‌طلبم دعوتی بعمل آمده بود ممکن

است تشریف آورده باشید و همچنین از دیگر میهمانان

گرامی که توفیق حضور نیافته اند بجز سپاسگزاری

بسیار مغررت می‌خواهم همچنین از خبر نگاران داخلی

خارجی از زمانندگان خبرگزاری ای پارس، خبرنگاران،

عکاسان و فیلم برداران که با اشتیاق وافر و وسائل کامل

صبح جمعه بمحل برگزاری ششمین کنگره عادی حزب

مراجعه کردند و از ورود و شرکت آنان جلوگیری بعمل

آمد سپاس بسیار می‌دارم و نیز از ارباب جزایه که در

انعکاس خبرهای برگزاری ششمین کنگره حزب مساعدت

فرمودند از جمله روزنامه اطلاعات - آیندگان - کیهان

فرمان - مهردادان سپاسگزاری مینمایم. (بدرامی - در

قطعنامه نان کلمه ای از شاهنشاه نیست) برای اطلاع شما

عرض میشود که تلگرافی خدمتشان تقدیم شده از آنجا که

علت تصمیم جوگیری از کنگره حزب بان ایران نیست

همانگونه که عرض شد بر ما آشکار نیست در اینجا اظهار

نظری بعمل نخواهد آمد ولی بدینسان بان ایران نیست که مجاز

از ربع رنق بنام ایران، این سرزمین خدائی بنام این

شاهنشاهی سخن گفته است و بسیار آتش درون کتور و

برون کشوری همه جا در برابر هر چه بد ایرانی و هر

اندیشه اهریمنی و ضد ملی به نبرد برخاسته اند، می‌توانند

در برابر چنین ستمی بی تفاوت باشلو اینگونه رفتارهای

ضد قانونی را ندیده انگارند و از این رو موضوع را دنبال

خواهد کرد و چون در ضمن وقایع روزروزه پهنشینه دوم

جمعه با اعلام درپهشت ماه نکات بسیاری هست که مستقیما

بمسامع کشور و بیرون حقوق و وظائف مجلس شورای

ملی مرتبط میباشد و شرح آن در جلسه علنی ممکن است

بدر ازا انجامد بنا بر این فراسیون پارلمانی حزب

پان ایران نیست از مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

تقاضای جلسه خصوصی مینماید و پیش از این فعلا در این

مقام سخنرا ضرور نمیداند، متشکر.

چرا اینهمه پشرفت های مملکت را

ندیده میگردید و این حرفها را مینزد.

پزشکپور - تشکیل عادی کنگره حزب بان ایران نیست

چه ارتباطی به پشرفت مملکت دارد اینها آزادی را نقض

کرده اند.

دکتر طالع - ۳۶ ساعت غذا نخورده مارا

نگه داشتند.

یورباغانی - اینکه نوشته اند هیاهای خدائی

حزب بان ایران نیست این قفر است اینها شرم آور است.

آقای مصطفوی - فرمایند.

مصطفوی - با اجازه مقام ریاست بنده مضایقه

داشتم از اینکه وقت مجلس محترم را بجزم و اوقات

نماینندگان مجلس را تفصیح کنم، منتهی مطالبی در این جا

عنوان شد که با توجه بعلامه فایده کبر فرد نماینندگان مجلس

شورای ملی از هر سته و جمعی دارم حقیقتا برای بنده

شدین مطالب خارج از حقیقت همکار محترم آقای دکتر

عالمی بسیار بسیار ناگوار بود (صحیح است) مطالبی

ایشان گفتند بنده می‌خواهم همکاران محترم موجدان ناقصاوت

بفرمایند اینها گفتند (افراد ما که از شهرستانها آمده اند

من می‌خواهم از آقایان نمایندگان شهرستانها خواهش

کنم ببینند آیا در هیچیک از شهرستانهای ما بنحرفرض

حزب بان ایران نیست هست؟ (مهندس صابئی - بهیچوجه

نه)

بهبود چه این خلاف گوش هادر پارلمان بنظر من از شان يك نماينده تحصيل کرده بسيار دور است (صحیح است) اما مطلب ديگری گفتند که واقعا خون نمايندگان را بجوش آورد و آن مطلبی است که بنده تفهيم و بيان ميکنم همه آقایان به اين مطلب توجه داشته اند که هيچ انديشه های خدائی حزب پان ايرانيت است که آقایان در اعلاميه خود ذکر کرده اند يعني چه در يك مجلس کشور مسلمان در يك کشور که شاهنشاهی بی اندازه بيبادی و ميان و اصول دين اعتقاد دارند در چنين کشوری چنانچه افراد معدود بنام اندیشه های خدائی پان ايرانيت مطالبی گفتند که برای هر فرد مسلمان غير قابل تحمل است (پنداری - کفر است) (پورسلاح - پس گرفتند) همکار محترم عزيز بنده آقای دکتر عاملي که ميگويد بنام پير بح قرن فلان کوردم بهمان کوردم از اين خدمات گرفتند شرف بنده که در پير بح در در جريان کارهای اجرامي شاهنشاهی مملکت خود بر می داشتند (دکتر المونی - هيچکس ندانم) و خواستم عرض کنم هزار لي می شيطان بود وقتی از مقربان رانده خدا بود ولي وقتی خلاف کرد از درگاه خداوند بر آنگاه شد . چند نفر معدودی که در حینی که دولت برای استيفای حقوق مشاير ان مشغول تلاش و مبارزه بودند چند نفر دولت را استیضاح کردند و بخيال خود حوش دولت را تضعيف کردند و ميخواستند منع ايرالیس محافظ خود لذا ملت ايران خدمات احتمالی قبلی آنها را هم مردود ميشامند (صحیح است - احسنت) بنابر اين وقتی اکثریت قاضی که بنشيتان دولت حزیی هویدا است اکثریتی که پشت سر رهبر بزرگ انقلاب برای پيشبرد انقلاب و موانع انقلاب خدمت ميکند اکثریتی که برای مبارزه با ميريالیس از هيچ مذاکراتی خود را دوری نميکند و اين اعمال شمارا نايده ميگيرد استندا ميکنم ديگر از اين فرمايشات هويت تريون فرمائيد بنده آنچه که اطلاع دارم در روز هسانی مثل ۲۸ ماه صفر و عشاء و که مردم مسلمان ما از لحاظ مذهبی در هيچان هستند دولت توجه دارد که اجناعات تحت کنترل باشد مبدا اشخاصی که خيانت بملکت در بر نامشاه هست از احسانات با کم مردم سوء استفاده بکنند و جنجالی براه پيروزانند شما چرا چنين روزی را انتخاب کرديد (پژشکهور -

ميوان باصلاح بازرگانان تومان شمار و به تناسب امتيازات هر شغل بين مستخلمين تقسيم کرد و با بطنيجه کمي بازيادی کارمندان پيلوزارخانه تأييد کرد و وضع مقرر و زمينهای آنان نخواهد داشت . از نظر دولت : امتيازات هر شغل بمنزله نیروی محرکيت که در شغلان تولياتری ميکند و آثار ايرايی از جوامع پايه ايکه تا بن مقرر داشته است بفعاليت و اميدار و ويرای تأمين اين منظور اولين شرط ايستکه امتياز مزبور بازو نمايندگان دولتی ايکنار در صورتی ميرسد است که حتی الامکان کارمندان در سيستم استخدامی واحدی قرار گيرند تا بهر تايهت بتوانند خود را با سايرين مقابله نموده و از امتيازات خود بخشود شوند در صورتی که در قوانين استخدامی مختلف امکان اين مقابله کمتر است اجازه بفرمائيد مثالی عرض کنم :

فکر از اجراء قانون استخدام فعلی حقوق کسايی که مدرک تحصيلی نداشتند بهبهوجه از ۹۵۰ تومان تجاوز نميکرد و قالی قانون استخدام فعلی حقوق آنها را از ۹۵۰ تومان به ۱۰۰۰ تومان افزايش داد و بعلاوه جلور برای آنها بازر کرد که با تغيير شغل بتوانند تغيير گروه بدهند و افزايش پيشری دريافت کنند کسايی که دارای مدرک تحصيلی بودند حقوقشان از ۲۰۰۰ تومان يا ۲۴۰۰ تومان افزايش يزی نيز بهوجه ماده ۳۰۰ سازمان امور اداري ميوانست ايکنار و مانند شغلهاي مشابه چون کارشناس و مشاور وغيره عملی نمايد معذالك برای اجتناب از هر نوع سوء تفاهم و تفسيرهای مختلف سال گذشته در اصلاحه قانون استخدام باخبرصه ۳ ماده ۱۳۷ افزوده شد که (در درشته های مشاغل ديپرومو آموزگاری و پزشکی و مشاغل نظير که سلسله مراتب اداري در آنها ملحوظ نيست تجربه و تخصص بر اساس آئين نامه ايکه از طرف سازمان امور اداري و استخدامی کشور تهيه و تصويب شورا خواهد رسيد ملاک طبقه بندی قرار ميگيرد بدون تغيير اينگونه مشاغل در صورت اعزاز شرايط بصلون غير ملزم به رعايت ماده ۳۰۰ و زمينهای باالتری ارتقاء خواهند يافت) بدین ترتيب افزايش يکنال بودی که شد موآئين نامه ايکه اخيرا منتشر شده بهمين استناد است. لذا بعکس آنچه عده ای تصور ميکنند آئين نامه مزبور

توهين تکيه) (همه نمايندگان بنده قاضا ميکنم يا توجه به اين امر آقایان نمايندگان پان ايرانيت تشريف يابورند واقعا از اين عبارات کفر آميزی که در اعلاميه شان نوشته اند اظهارات خلاق صوابی که گفته اند معذرت بخوانند (کتر صالح - عرض شش ساعت نگذاشتند ما غذا بخوريم) و الا خيال ميکنم که ملت ايران گناه آنها را هرگز نخواهد بخشيد .

رئيس - آقای دکتر طالع فرمايشی داشتيد؟

کتر صالح - عرضي ندارم .

رئيس - آقای دکتر درود فرمائيد .

دکتر درودي - با اجازه مقام رياست و همکاران محترم از آنجا يک تامين رفاه و آسايش معلمان بني کسايی که آيه کتور بسنگي بکار آنان دارد همواره مورد عنايت و توجه شاهنشاه آريابهر بوده هست در کفر اس انقلاب آموزشی را سازمان امور مقرر فرمودند که هر چه زود رسامالی استخدامی معلمان جلور مقررات مربوط تهنوا گيرد برای ايکه متناسبتين را حاصل پيدا شود وزارت آموزش و پرورش با همکاري ساير مقلعات مملکتی اعم از قرة مفتنه با مجريه يک برسی سيستماتيک مبادرت نمود و مسئله را از يديدگاههای مختلف مورد مذاقه قرار داد .

قانون جدا گانه ای - عده ای معتقد بودند که معلمان بايد قانون جدا گانه ای داشته باشند و برای ايکنار لائالی هم اقامه ميکردند ولی پس از بررسی معلوم شد هم مشکل معلمان که نمیتوانند بموقع اضافات و ترفيعات خود را دريافت دارند و هم مشکل دولت که بجاورد دادن امتياز معلمان انقلاب و هم توجه عده پيشتری را بشغل معلمی جلب نمايد بر سر همين قانون جدا گانه بوده است. زيراداشتن قانون جدا منترزم آن بوده که اعتبار اضافات و ترفيعات معلمان و باطنيجه اعتبارات وزارت آموزش و پرورش جدا گانه احساب گردد و وقتی اعتبارات بر اساس وزارتخانه تقسيم شد چون تعداد معلمان زياد است تکفوی آنان را نميکند ولي اگر معلمان مشرعل قانون استخدام کشوری باشند معلم نيز مانند يکی از کارمندان دولت که در ساير وزارتخانه ها انجام وظيفه ميکند جزا بواجب جمعی سازمان امور اداري ميشود و اعتبارات اضافات و ترفيعات وساير مزایا را

از هم اکنون قابل اجرا می‌باشد و احتیاج بکسب مجوز جدید از قوه مقننه ندارد.

امتیاز عمومی - عدای معتقد بودند که بمعلم باید امتیاز معنوی داده شود در بیشتر کشور های جهان نیز حقوق معلم از سایر طبقات کمتر است. با توجه اینکه دکا و معاونان مولود شرایط و مقتضیات محیطی است که آن فکر در آنجا وجود آمده و این مقتضیات در زمانها و مکانهای مختلف فرق میکند. در همین اساس است که ما از دیگران تقلید نمیکنیم

مذللک دراصل فکر تغییر گروه جنبه معنوی آن که ترفیع مقام است مورد توجه بوده تا امتیاز مادی و اضافه حقوق، زیرا معلمی که مثلا بگروه ۱۱ میرسد در ردیف شغل های نظیر مدیر کلکی قرار میگیرد و از این نظر مقام معلم خیلی با سابق فرق خواهد کرد و با اینکه حقوق او هم تا میزان ۲۲۲۰۰ ریال تجاوز نمیکرد افزایش قابل ملاحظه ای خواهد داشت مذلک افزایش حقوق در طرح طبقه بندی

کمتر مورد نظریه و توجه بیشتر با بردن مقام معلم و ترفیع ادب و گروه های بالاتر می‌باشد.

آیین نامه طبقه بندی معلمان، در آیین نامه طبقه بندی معلمان که اخیراً تصویب شده به نکات زیر توجه گردیده است:

۱- بالا بردن امتیاز معنوی معلمان با تغییر گروه با ارتقاء مقام که متضمن افزایش حقوق نیز از لحاظ مادی میباشد و شرح آن گذشت.

دوم - رفع اشکالات مالی و بر وجه وزارت آموزش و پرورش و با قانون واحد استخدامی که در موقع بحث درباره قانون جداگانه توضیحات کافی داده شد همانطور که توضیح داده شد این مشکل مرتفع شد.

سوم - سابقاً ضوابط ارتقاء فقط سنوات خدمت و مدارک تحصیلی بود. معلمان و سایر کارمندان دولت مجبور بودند برای بدست آوردن مدارک تحصیلی از اوقات کار اداری بطرف غیر قانونی استفاده نمایند و حتی گاهی هم در دستهای که مربوط بکار آنان نیست مدارک بالاتر دریافت می نمودند ولی در این طرح دوره های کارآموزی جایگزین مدارک تحصیلی شده است و این امکان را رسماً خود وزارت آموزش و پرورش از طریق قانونی برای

معلمان فراهم میکند و مهمتر اینکه تحصیل و کارآموزی در رشته مربوط بکار انجام میشود. این روش که در بسیاری از کشورهای دیگر نیز به خصوص فرانسه از آن استفاده میشود روش بسیار مناسبی است که سازمان امور اداری طبق دو فصل چهارم قانون استخدام موضوع تنظیم و اجرای برنامه های آموزش باید در سایر پروازات برنامه هایز عملی نماید. سلسله چهارم که بیشتر مورد توجه است.

۴- تغییر گروه یا ترفیع مقام طوری است که معلم در موقع تغییر گروه تقریباً در همان پایه ای که در گروه قبلی داشته است قرار میگیرد و پایه های بعدی را تا آخرین پایه آن گروه هر دو سال یکبار دریافت خواهد کرد.

بجایگزین دیگر اگر از اول در همان گروه های ۱۰ یا ۱۱ استخدام شده بود در موقع رسیدن با آخرین پایه تفاوت خیلی زیادی با وضع فعلی نخواهد داشت.

بنیه ای است که این امتیاز در مورد سایر مشاغل نیز وجود دارد و مختص شغل معلمی نیست.

قسمت ۵ - در آیین نامه تنظیمی شرح شغل های آموزشی و ضوابط و تخصیص آن طبقات مربوط و وظایف و مسئولیتها و نحوه شغلها و نمونه ای از گروه های بازده گانه دقیقاً مشخص شده و تکلیف میروشن گردیده و از بلا کلیتی و سرگردانی و همچنین اعمال نظری شخصی بجز این قابل ملاحظه ای جلوی گرفته شده است.

پیشنهاد - بک شهید داشتیم که بطور خاص می خواهم اضافه نمودن آن این است که اصولاً ضوابط قانونی استخدام باید دارای خاصیت دینامیک باشد بعبارت دیگر همانطوریکه گفته شد این ضوابط باید در کارمندان تولید انرژی نماید و آثار ابرای انجام وظایفی که قانون مقرر داشته است بشمارت و ادارات مسافانه سنوات خدمت و مدارک تحصیلی بپنهانی فاقد این خاصیت نباشند لذا باید این دو ضابطه را فقط بعنوان حداقل شرایط پذیرفت و ضوابط دیگری که معرف کمیت و کیفیت کار باشد برای ارتقاء و ترفیع و ترفیع موعده تقریبی آن اضافه نمودار طرف دیگر این ضوابط غالباً بکنگی ضوابط استخدام دارد و چون تفاوت اشخاص دارای مقیاسهای متفاوت است لذا قابلیت اطمینان بقدر کافی ندارد این است که پیشنهاد میشود وزارتخانه سازمان امور اداری بتدریج و به تدریج فراهم کند که بمرور زمان بتوانیم مواردی، ضوابطی که معرف

لایحه قانون خدمت وظیفه عمومی

فصل اول - کلیات

۱۶۵۵ - دفاع از میهن و سلطنت مشروطه ایران وظیفه ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه اتباع و کورودولت شاهنشاهی ایران مکلف به انجام خدمت وظیفه عمومی برابر مقررات این قانون میباشد و هیچ فرد مشمول خدمت وظیفه عمومی را جز در موارد مصرح در این قانون نمیتوان از خدمت معاف کرد.

۲۶۵۵ - هر فرد ذکور ایرانی از اول فروردین ماه سالی که قطی آتسال پس ۱۹ سال تمام میرسد مشمول خدمت وظیفه عمومی است.

تبصره - ا

اداره وظیفه عمومی میتواند اشخاصی را که مایل باشند قبل از رسیدن به سن مشمولیت داوطلبانه خدمت زیر پرچم خود را انجام دهند در صورتیکه از لحاظ جسمی و روانی قادر به انجام خدمت بوده و حداقل ۱۸ سال تمام داشته باشند بخدمت زیر پرچم اعزام دارد.

۲۶۵۵ - مدت خدمت وظیفه عمومی ۵ سال است و مراحل آن برای مشمولان اعم از مشمولان عادی و مشمولان فارغ التحصیل دپایه بالاتر شرح زیر است:

الف - دوره زیر پرچم ۳ سال.

ب - دوره احتیاط ۱ سال.

ج - دوره ذخیره اول ۸ سال.

د - دوره ذخیره دوم ۸ سال.

تبصره ۱ - در مواقع ضرورت و بسبب همگانی ممکن است افراد مشمول این قانون تا سن شصت سالگی نیز احضار شوند.

تبصره ۲ - تاریخ شروع و پایان خدمت در مراحل احتیاط و ذخیره در مورد مشمولان عادی و فارغ التحصیل کمتر از لیسانس به بر اساس سن تولد آنها و در مورد مشمولان لیسانس به بالا از تاریخ پایان خدمت زیر پرچم آنان محاسبه و در مراحل تاریخ خاتمه آن از سن ۴۵ سالگی تجاوز نخواهد کرد.

۲۶۵۵ - کلیه مشمولان سالم و بلا مانع بخدمت زیر پرچم اعزام میشوند و پس از فرا گرفتن آموزش های نظامی لازم بقیه خدمت زیر پرچم را در تدریس و سایر مشاغل و سایر فعالیت های اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی و علمی در آن بعمل آورده است مورد بررسی قرار داد و با اصلاحاتی در تغییرات سنا لاجرا تصویب کرد. اینک گزارش آنرا شرح زیر مجلس شورای ملی تقدیم میبارد.

کمیت و کیفیت کار باشد جایگزین مدارک تحصیلی و سابق خدمت تعیین در خانه امپوارم وزارت آموزش و پرورش با اقداماتی که کرده و بنیادینا توانسته رضایت خاطر شاهنشاه آریهارم را جلب کرده باشد (احسن - احسن).

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راج بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری شد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴- معرفی آقایان دکتر عبدالعظیم ولین بسمت وزیر تعاون و امور روستاها و دکتر محمد سام بسمت وزیر اطلاعات و بوسیله آقای نخست وزیر

رئیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمایید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) - جناب آقای رئیس اجازه می خواهم آقای ولین ابسمت وزیر تعاون و امور روستاها معرفی کنم (نماینده گان - مبارک است) و آقای سام را بسمت وزیر اطلاعات (مبارک است) (دکتر وحیدنیا - ملاحظاتی با کفایتی است) و امپوارم با همکاری نزدیک که بین این دو دستگاه و مجلس شورای ملی وجود دارد سابقاً هم بود با زهم ادامه خواهد یافت (نماینده گان - مبارک است. احسن).

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشور راجع لایحه خدمت وظیفه عمومی و ارسال مجدد بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع بخدمت وظیفه عمومی مطرح است قراش میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی کمیسیون کشور با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بخدمت وظیفه عمومی را که قبلا در مجلس شورای ملی تصویب گردیده بود بمجلس سنا خبری در آن بعمل آورده است مورد بررسی قرار داد و با اصلاحاتی در تغییرات سنا لاجرا تصویب کرد. اینک گزارش آنرا شرح زیر مجلس شورای ملی تقدیم میبارد.

با وزارتخانهها و مؤسسات دولتی وابسته بولت و شهرداری انجام خواهند داد. تعیین ترتیب تقدم برای استفاده از مشمولان زیر در هر يك از سازمانهای تصریح شده در این ماده با ستاد بزرگ ارتشراان خواهد بود.

تصوه - پس از تحویل مشمولان برابر آزمونهای تا زمانیکه امکان اجرای آموزش نظامی در مورد کليه مشمولان فراهم نشود و مورد احتیاج دولت هم نباشد طبق مقررات آییننامه اجرائی این قانون تعداد مورد احتیاج ازین جوانترین و با استعدادترین آنان انتخاب و افراد مازاد معاف خواهند شد.

ماده ۵ - در زمان جنگ وسیع همگانی در صورت لزوم کليه افرادی که خدمت زیر پرچم را در سازمانها و مؤسسات دولتی و وابسته بولت و شهرداریها انجام داده اند همچنين کسانیکه بعلت مازاد بر احتیاج در زمان صلح از خدمت زیر پرچم معاف گردیده اند بخدمت احضار خواهند شد.

ماده ۶ - سن مشمولان و افراد تحت تکفل آنان از لحاظ خدمت وظیفه و بمعاضات آن تابع مندرجات اولیه شناسنامه است.

ماده ۷ - کارگران و مستخدمین مؤسسات خصوصي همچنين کارگران مؤسسات دولتي و سازمانهای وابسته بولت که خدمت زیر پرچم را انجام میدهند پس از پایان خدمت زیر پرچم مجدداً کارگزار اولیه خودشان خواهند یافت و کارفرما مکلف است آنانرا با کارگزار اولیه خود بگمارد. آییننامه اجرائی این ماده وسیله وزارت کشور و وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸ - مشمولانی که طی دوره دانشکدهها و آموزشگاههای افسری و درجه داری در کادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی یا پاسپاتی دوشهربانی کل کشور استخدام شوند مدت تحصیل آنها جزء خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد و اگر مدت تحصیل از دوسال کمتر باشد از دوره خدمت آنان بنسبت کسری خدمت تا دوسال جزء خدمت زیر پرچم محسوب میشود.

تصوه ۱ - دانشجویان و دانش آموزان کادر ثابت دانشکدهها و آموزشگاههای افسری و درجه داری

در صورتیکه در حین تحصیل و قبل از نيل بدرجات افسری بنا بر درجه داری مستعفی یا بهر علتی بیه استثنای معافت پزشکی اخراج شوند در صورتیکه طبق مقررات این قانون تا در انجام خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند دوسال خدمت زیر پرچم را ببلون احتساب مدت خدمت قبلی یا در رعایت نظریفات مقرر در ماده ۴۷ و ۴۸ این قانون انجام خواهند داد.

تصوه ۲ - افسران و درجه داران کسادر ثابت در صورتیکه بوجوب مقررات قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی از خدمت اخراج شوند مدت تحصیل آنان قبل از نيل بدرجه افسری و درجه داری جزو خدمت زیر پرچم محسوب نخواهد شد و اگر مدت خدمت افسری یا درجه داری آنان از دوسال کمتر باشد در صورتیکه قادر بپایان خدمت و بلا مانع باشند بقیه خدمت زیر پرچم را تا در سال یاد درجه افرادی وظیفه انجام خواهند داد.

تصوه ۳ - کارمندان متخصص غیر نظامی و افراد ممتازی که با معاهده سال خدمت در نیروهای مسلح شاهنشاهی استخدام شوند پس از انجام تعهد مربوط از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود.

هفت سال خدمت در نقاط بدآب و هوای معادله سال خدمت محسوب میشود.

ماده ۹ - کليه مشمولانی که وارد خدمت زیر پرچم میشوند طبق آییننامه ای ارتش شاهنشاهی نسبت به اعلیحضرت مسایون شاهنشاه بزرگ ارتشراان و والا حضرت همایون و پلنهد و حکومت سلطنتی مشروطه و پرچم ایران سوگند وفاداری یاد خواهند کرد.

ماده ۱۰ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم بوجوب احکام قطعی دادگاهها بعلت ارتکاب جنایت بنو سال حبس یا بیشتر محکوم و مجازات مقرر در ساره آنها اجرا شده باشد از انجام خدمت زیر پرچم محروم خواهند شد.

تصوه - از این قبیل مشمولان در مواقع ضرورت یا بسبب همگانی میتوان برای امور مربوط بديفاع ملی استفاده کرد.

ماده ۱۱ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم بعلت ارتکاب جنحه بوجوب احکام قطعی دادگاهها

محکوم شده باشند و هنوز حکم شروع یا اجرا نشده باشد بولاً بخدمت زیر پرچم اعزام و پس از انجام خدمت زیر پرچم مجازات مقرر در باره آنها اجرا خواهد شد.

تصوه - در صورتیکه رفتار این قبیل محکومین در حین انجام خدمت زیر پرچم مورد رضایت فرماندهان یا رؤسای مربوط باشد و با در رعایات جنگی فداکاری و شجاعت از خود نشان دهند پس از اتمام خدمت زیر پرچم طبق ماده ۵۵ قانون مجازات عمومی از پیشگاه همایونی استعفا عفو یا تخفیف مجازات آنان میشود.

ماده ۱۲ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم با در مواقع احضار برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی در مراحل احتیاط یا ذخیره و یا در حین انجام خدمات موزر تحت تعقیب جزائی قرار گیرند بترتیب زیر با آنان رفتار میشود:

الف - در صورتیکه قبل از اعزام بخدمت در باره آنان کيفر خواست جنائی صادر شده باشد تا خاتمه رسیدگی و صدور رأی قطعی بخدمت اعزام نخواهند شد.

ب - در صورتیکه در حین انجام خدمت در باره آنان کيفر خواست جنائی صادر شود از اینک تاریخ ارتکاب

قبل یا بعد از اتمام خدمت باشد از تاریخ اعلام کيفر خواست بجز خدمت مربوط از کسوت نظامی اعزام و بمرامج قضائی مربوط تحویل میشوند و در صورت برائت یا محکومیت قطعی بجزازات کمتر از دو سال حبس بقیه خدمت زیر پرچم را انجام خواهند داد.

ج - در صورتیکه آنها از درجه حبس باشد بولاً بخدمت زیر پرچم را انجام میدهند و بعد از پایان خدمت مقرر تحویل مقامات قضائی مربوط خواهند شد.

ماده ۱۳ - افسران و درجه داران و افراد وظیفه که در حین خدمت زیر پرچم یا در مواقع احضار در مراحل احتیاط و ذخیره بعلت ارتکاب جنحه یا جنایت (اعم از اینک تاریخ ارتکاب قبل یا بعد از اعزام باشد) بجز حکم قطعی محکوم گردند بترتیب زیر با آنها رفتار خواهد شد:

الف - محکومین بجنایات از کسوت سربازی خارج و مشمول ماده ۱۰ این قانون خواهند شد. و برای اجرای حکم تسلیم مقامات مربوط میشوند.

ب - محکومین بجنحههای مذکور در بند ج ماده ۱۲

اصلاحی قانون مجازات عمومی بقیه مدت خدمت زیر پرچم را با درجه و حقوق سربازی وظیفه انجام داده و پس از پایان خدمت موزر برای اجرای حکم تسلیم مقامات مربوط میشوند.

ج - در صورتیکه مدت محکومیت این قبیل محکومین دو ماه حبس یا کمتر بوده یا اجرای مجازات آنها معلق شده باشد با حفظ درجه و حقوق مربوط بقیه مدت مقرر را انجام خواهند داد.

فصل دوم - احضار

ماده ۱۴ - احضار مشمولین وظیفه عمومی برای انجام خدمت زیر پرچم بنابه پیشنهاد وزارت کشور و احضار تمام یا قسمتی افسران و درجه داران و افراد وظیفه (در هر يك از مراحل احتیاط و ذخیره) و معافیت موقت و دائم از احضار يك یا چند طبقه یا بسبب اوضاع و احوال ضرورت یا زمان جنگ و تسبیح همگانی بنابه پیشنهاد وزارت جنگ و صدور فرمان همایونی انجام میگردد.

در مواقع ضروری ممکن است بنا بقتضیات طبق فرمان همایونی افسران و درجه داران و افراد وظیفه زیر پرچم پیش از مدت مقرر در ماده ۴ بخدمت ادامه یابند قبل از خاتمه دوسال از خدمت مرخص شوند که در صورت اول به میزان برابر با خدمت اضافی از ادوار خدمت آنان در حین احتیاط و ذخیره کسر میشود.

توجهی احضار افسران و درجه داران و افراد وظیفه در مراحل احتیاط و ذخیره برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی و در زمان جنگ و تسبیح همگانی یا ضرورت طبق آییننامه اجرائی این قانون خواهد بود.

ماده ۱۵ - بوضع مشمولان خدمت وظیفه عمومی یکسال قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم یعنی در سالی که مشمولان در آستانه وارد سن ۱۹ سالگی میشوند رسیدگی خواهد شد.

ماده ۱۶ - کسانیکه بین ۱۹ سالگی میرسد پس از انتشار فرمان احضار موظفند برای روشن نمودن وضع مشمولیشان با سازمان وظیفه عمومی محل تولد مراجعه و خود را معرفی نمایند. و در صورتیکه در خارج از محل تولد

اقامت داشته باشند متوازنند سازمان وظیفه عمومی محل اقامت خود مراجعه کنند.

مشمولان مقیم خارج از کشور باید بنمایدگی کنسولی یاستاسی‌اشاننشاهی در کشور محل اقامت خود در صورت نبودن آن بتزودیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی اشاننشاهی مراجعه کنند.

ماده ۱۷ - در مواقع فوق‌العاده بموجب فرمان همایونی افراد ذکوره که بمن شمولیت نرسیده ولی ۱۸ سال تمام داشته باشند بخدمت احضار خواهند شد در اینصورت این قبیل احضار شدگان مشمول مقررات قانون خدمت وظیفه عمومی خواهند بود.

افزادگیه طبق مقررات این ماده بخدمت وظیفه عمومی احضار میشوند پس از انجام دو سال خدمت زیر پرچم از لحاظ وظیفه مراحل خدمت وظیفه عمومی در دیدن افراد هم سن خود قرار میگیرند و مجموع مدت خدمت وظیفه عمومی آنان از ۲۵ سال تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۱۸ - کسائیکه در تاریخ اعین تعیین شده برای رسیدگی یا اعزام بخدمت خود را بدون عذر موجه معرفی ننمایند بنا بقصای سازمان های وظیفه عمومی در شهرها و سیه مأموران شهرداری و در نقاطی که شهرداری وجود ندارد و سیه مأموران ژاندارمری جلب خواهند شد.

کنسولان و مهابداران در روسامتا مکلفند در معرفی مشمولان وظیفه عمومی متولد و یا مقیم محل اقدام کنند و نسبت به مشمولان متولد غیر مقیم در صورت اطلاع نشانی مشمول را در اختیار مأموران ژاندارمری بگذارند.

ماده ۱۹ - اداره ثبت احوال محل مکلف است صورت اسامی متولدین ذکور شهرستان یا بخشهای حوزه مأموریت خود را که در سال بعد باید بوضع شمولیت آنان رسیدگی شود بطریق تفکیک دره نسخه تهیه و تا اول آذرماه هر سال بمراجعه که برای انجام وظیفه عمومی تعیین شده یا خواهد شد تسلیم کند.

فصل سوم - رسیدگی

ماده ۲۰ - حوزه‌های وظیفه عمومی تهران و مراجه که در هر یک از مرکز شهرستانها و بخشها وظایف سازمان وظیفه عمومی محل را انجام میدهند امور وظیفه عمومی را که در این قوانین پیش بینی گردیده است انجام خواهند داد.

ماده ۲۱ - نمایندگان کنسولی دولت اشاننشاهی ایران در کشورهای خارج مسئول اجرای مقررات قانون وظیفه عمومی نسبت به مشمولان مقیم حوزه مأموریت خود و مشمولانیکه طبق جزء اخیر ماده ۱۶ این قانون به آنها مراجعه میکنند میباشد و موظفند بوضع شمولیت آنان رسیدگی کرده و نتیجه اقدامات را از طریق وزارت امور خارجه بداره وظیفه عمومی اعلام دارند.

ماده ۲۲ - مشمولانی که برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت می کنند پس از ترک تحصیل یا فراغ از تحصیل همچنین مشمولانی که پس از احضار بخدمت طبق مقررات این نامه اجرائی این قانون بطور موقت بخارج از کشور مسافرت می کنند در پایان مدت تعیین شده باید جهت رسیدگی بوضع شمولیتشان خود را بسازمانهای وظیفه عمومی داخل کشور معرفی کنند.

ماده ۲۳ - مشمولانی که طبق مقررات این قانون سالم تشخیص داده شوند و خود را بلامانع معرفی نمایند بخدمت اعزام خواهند شد.

ماده ۲۴ - بوضع مشمولانی که ادعای تکفل نمایند در مراکز شهرستانها و بخشها و سیه ایانی مرکب از اشخاص زیر رسیدگی میشود:

الف - بخشدار محل یا جانشین او.

ب - رئیس سازمان وظیفه عمومی محل یا معاون او.

ج - نماینده دادستان شهرستان و در صورت نبودن دادسرا و وجود دادگاه بخش نماینده دادگاه.

د - دو نفر از نمایندگان انجمن شهرستان یا انجمن ده حسب مورد بهر فری انجمن در صورتیکه وجود داشته باشد.

ماده ۲۵ - هیأت رسیدگی در کنسولگری های دولت اشاننشاهی ایران در کشورهای خارج برای رسیدگی بوضع مشمولان مقیمی که مدعی تکفالت هستند از اشخاص زیر تشکیل میشود:

الف - کنسول یا کنسول یا نماینده آنها.

ب - سفیر یا ابراع ایران مقیم محل یا بنا بقصد سفارت یا کنسولگری.

ج - وابسته نظامی اشاننشاهی و چنانچه وابسته

نظامی در محل وجود نداشته باشد تکفیر دیگر از اتباع ایران مقیم محل یا بنا بقصد سفارت یا کنسولگری.

ماده ۲۶ - در صورتیکه مشمول بری صادر از طرف هیأت رسیدگی اعتراض نماید و یا هر یک از اعضای که ذرا قبلت هستند بعنوان نقض قوانین و مقررات وظیفه عمومی ذرا برای موجهاً اعتراض کنند پرونده مشمول در هیأت رسیدگی تجدید نظر که در سازمان وظیفه عمومی تهران

و مراکز هنگها و گردانهای مستقل ژاندارمری تشکیل خواهند شد مطرح میشود رأی هیئت زیر بر استثنای موارد منطبق با مقررات ماده ۲۹ این قانون قاطعاً و غیر قابل اعتراض است. اعتراض برای سربازی مانع اعزام مشمول بخدمت وظیفه نمیشد مگر اینکه رئیس اداره وظیفه عمومی یا نماینده او اعتراض را موجه تشخیص و دستور عدم اعزام داده باشد.

تبصره - رسیدگی باعتراض آراء صادره از هیاتهای رسیدگی نمایندگیهای دولت اشاننشاهی ایران در کشور های خارج در صورت تأیید اعتراض از طرف اداره وظیفه عمومی به هیأت تجدید نظر سازمان وظیفه عمومی تهران احاله میشود.

ماده ۲۷ - هیأت رسیدگی تجدید نظر در سازمان وظیفه عمومی تهران و مراکز هنگها و گردانهای مستقل ژاندارمری یا شرکت اشخاص زیر تشکیل میشود:

الف - فرماندار یا معاون او.

ب - در سازمان وظیفه عمومی تهران رئیس سازمان یا جانشین او و در هنگها و گردانهای مستقل ژاندارمری فرمانده هنگ یا گردان مستقل یا معاون آنها.

ج - دادستان شهرستان یا یکی از ادادباران.

د - در صورت وجود انجمن شهرستان دو نفر نماینده انجمن شهرستان بهر فری انجمن.

ماده ۲۸ - هر یک از اعضای هیاتهای رسیدگی که نسبت به موضعی درباره مشمولی در هیأت رسیدگی رأی داده باشد حق شرکت در هیأت تجدید نظر برای رسیدگی درباره همان موضوع برای آن مشمول ندارد.

ماده ۲۹ - در صورتیکه حداکثر ظرف دو سال از تاریخ صدور رأی دادگاه تجدید نظر در نتیجه بازرسی معلوم شود نظریات رسیدگی تجدید نظر منطبق با اصول و

قوانین جاری بوده و اهمیت آن بعدی باشد که در وضع مشمول مؤثر باشد بر پرونده بوسیله رئیس اداره وظیفه عمومی

در شورای عالی وظیفه عمومی مرکب از اشخاص زیر مطرح میشود و نظر این شورا قطعی و غیر قابل اعتراض است.

الف - رئیس اداره وظیفه عمومی یا معاون او.

ب - یکی از مدیران کل وزارت کشور به انتخاب وزیر کشور.

ج - یکی از ادادباران دیوانعالی کشور به انتخاب دادستان کل کشور.

آراء صادره قبل از تصویب این قانون نیز تا یکسال پس از تصویب این قانون با رعایت مفاد این ماده قابل تجدید نظر در شورای عالی وظیفه عمومی است.

ماده ۳۰ - در صورتیکه در حین انجام خدمت زیر پرچم تغییر در وضع مشمول حاصل شود و مشمول با یکی از کسائیکه تکفل او ادعای تکفالت کند فرماندهان و رؤسای مربوط مکلفند مراتب را بجزوهای وظیفه عمومی یا گردانهای اعزام کننده مشارالیه اعلام دارند که در اسرع وقت وضع مشمول در هیأت رسیدگی مطرح و تصمیم مقتضی اتخاذ شود.

فصل چهارم - معافیت بخش اول - معافیت تحصیلی

ماده ۳۱ - دانش آموزان دانشرا های مقدماتی و دانش آموزان چهار ساله آخر دبیرستانها و هنر آموزان هنرستانها و آموزشگاههای فنی و حرفه‌ای که ارزش تحصیلی دیپلم آنها از طرف مراجع صلاحیتار معاند متوسطه کامل شناخته شده و دانش آموزان علوم (طالب علم دینی) که طبق برنامه وزارت آموزش و پرورش تحصیل میکنند همچنین دانشجویان علوم دینی (طالب علم دینی) که طبق برنامه وزارت علوم و آموزش عالی مشمول تکفالت هستند و دانشجویان هنر جوان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی اگر در حین تحصیل بمن شمولیت برسند تا زمانی که بتحصیلات خود ادامه میدهند از اعزام بخدمت زیر پرچم معاف خواهند بود بشرط اینکه سن دانش آموزان و هنر آموزان و دانش آموزان علوم دینی از ۲۱ سال تمام و سن دانشجویان هنر جوان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و دانشجوین علوم دینی تا ۲۸ سال تمام و در صورتی

که با رعایت مقررات این قانون جهت ادامه تحصیل بخارج از کشور عزیمت می نمایند از ۲۹ سال تمام تجاوز نکند.

در مواردیکه دانش آموزان و دانشجویان بملنی که خارج از اختیار آنان باشد قادر بتمام تحصیل درستی مذکور نباشند طبق آیین نامه اجرائی این بخش ممکن است حداکثر تا دو سال پرستین مزبور اضافه شود.

بصره ۱ - دانشجویان مشغول تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در صورتی می توانند از معافیت مذکور در این ماده برخوردار شوند که رشته تحصیلی خود را تغییر ندهند مگر اینکه تغییر رشته تحصیلی مورد موافقت وزارت علوم و آموزش عالی قرار گیرد. طی دوره تکمیلی بانخصی بعد از گرفتن درجه دکتری منوط بانجام خدمت زیر پرچم است.

بصره ۲ - اشخاص زیر بواسطه موقعیت خود بشرط آنکه اعتبار مدارک آنان را وزارت علوم و آموزش عالی گواهی نموده باشد از انجام خدمت زیر پرچم معاف هستند:

الف - حکام شرع مجاز و بجاهد و یاقوی از امرایج تقلید یاقوی.

ب - علمای درجه اول مذاهب زرتشتی و کلیبی و مسیحی.

بصره ۳ - دانش آموزان دره دوم دبیرستانها و دانشجویانیکه در تاریخ تصویب این قانون در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشغول تحصیل هستند تاخاتمه دوره مربوط از شرط سن مذکور در این ماده مستثنی خواهند بود.

بصره ۴ - دانشجویانیکه طبق مقررات آیین نامه انضباطی دانشجویان معصوب وزارت علوم و آموزش عالی از تحصیل معلق میشوند و از شرط دانشگاهها یا دانشگاههای مستقل و یا مؤسسات آموزش عالی به اداره وظیفه عمومی معزوف میشوند معافیت تحصیلی آنان لغو میشود و در صورتیکه طبق مقررات این قانون قادر بانجام خدمت و باعلام تشخیص داده شوند در این نوع خدمت بخدمت اعزام خواهند شد و خدمت زیر پرچم خود را با درجه و رتبه سربازی انجام خواهند داد.

این قبیل افراد در دوره آموزش نظامی در صورت ایزاد علاقه و شایستگی بنا به پیشنهاد شورای مرکز آموزش نظامی و تصویب فرمانده مربوط که محل خدمت سازمانی وی در درجه امیری باشد می توانند از مقررات ماده ۱۷۴ این قانون استفاده کنند.

۳۲۵ ا - صدور کارت معافیت تحصیلی دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان موکول بگواهی اشتغال بصحلی آنان از طرف مقامات مسئول بوده و مدت اعتبار آن یک سال تمام است.

۳۲۵ ب - دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان مشغول بحصص ارتک تحصیلی با فراغ از تحصیل یا رسیدن بسن مندرج در ماده ۱۳۱ قانون با رعایت مفاد تبصره های آن نباید برای انجام خدمت زیر پرچم خود را معرفی کنند.

مقامات مسئول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولان را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی بطور انفرادی بدون تأخیر سازمان وظیفه عمومی محل ارسال دارند.

بصره ۱ - مشمولانیکه با داشتن معافیت تحصیلی یا در خارج از کشور تحصیل میکنند بحصص ترک تحصیل یا فراغ از تحصیل موظفند حداکثر بطریق یکسال از تاریخ فراغ از تحصیل یا ترک تحصیل خود را سازمان وظیفه عمومی مربوط در داخل کشور معرفی کنند.

بصره ۲ - مقامات مسئول حسب مورد موظفند ارزش تحصیلی این قبیل مشمولان را از تاریخ تسلیم مدارک حداکثر طرف دو ماه تعیین و آنگاه تسلیم و مراتب را با پاداره وظیفه عمومی اعلام کنند.

۳۲۵ ا - مشمولان دیلمه که با داشتن برگ آماده خدمت یا برگ گمه ایت موقت از خدمت زیر پرچم در مسافه و رود یکی از دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی داخل کشور قبول شده و قبل از انقضای مدت اعتبار برگ آماده خدمت یا برگ معافیت مزبور مشغول تحصیل شوند تا زمانی که بصحلی اشتغال دارند نمیتوانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند مشروط بر اینکه دارای غیبت غیر موجه نباشند. این معافیت فقط برای یکبار داده خواهد شد.

۳۲۵ ب - فراغ از تحصیلان دیلمه که در صورتیکه از نظر مقررات این قانون و بنا بگواهی وزارت علوم و

وضع مزاجی و استعداد جسمی و روانی بسه دسته شرح زیر تقسیم میشوند:

دسته یکم - کسانی که از نظر استعداد جسمی و روانی سالم و قادر به انجام خدمت هستند.

دسته دوم - کسانی که علت ضعف مزاج و یا ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت زیر پرچم نیستند.

دسته سوم - مشمولانیکه علت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری جسمی و روانی بطور دائم قادر به انجام خدمت زیر پرچم نیستند.

بصره ۱ - نحوه طبقه بندی مشمولان و طرز معاینه و ضوابط معافیت پزشکی آنها بوجه آئین نامه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی خواهد بود که وسیله بهداری ارتش تهیه میشود و بصوب وزارت کشور و وزارت جنگ خواهد رسید.

بصره ۲ - هرگاه مشمولان فراغ از تحصیل بالاتر از دیلمه بعلل جسمی قادر بانجام خدمت زیر پرچم در نیروهای مسلح ششماه نباشند بولی با در نظر گرفتن تخصص آنان بتوانند از عهده انجام خدمت در دیگر سازمانهای مندرج در ماده ۴ این قانون برآیند. برای خدمت در سازمانهای مذکور اعزام خواهند شد.

این قبیل مشمولان تا قسمت از برنامه آموزش علمی نظامی را که بان تشخیص کمیسیون پزشکی مرکز آموزشی و فرهنگی نیروهای مسلح ششماه بسلامت آنان منافات داشته باشد انجام خواهند داد.

۳۲۵ ا - دربار مشمولانیکه علت ضعف مزاج یا ابتلاء به بیماری موقتاً قادر بانجام خدمت زیر پرچم نباشند بر تریب زیر رفتار میشود:

الف - بشمولان عادی (کثر از دیلمه) که برگ معافیت دائم از خدمت در زمان صلح داده میشود.

ب - بشمولان دیلمه و بالاتر بنظر درمان یکسال معافیت داده می شود. این قبیل مشمولان در پایان سال مجدداً معاینه می شوند و اگر قادر بانجام خدمت تشخیص داده نشوند یکسال دیگر معافیت داده می شود و در پایان سال دوم در صورتی که باز قادر بانجام خدمت تشخیص داده نشوند معافیت دائم از خدمت در زمان صلح داده خواهد شد.

آموزش عالی حائز شروط اشتغال بصحلی در خارج از کشور باشند می توانند با استفاده از مقررات معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت کنند.

ماده ۳۲۴ - اشخاصیکه از تاریخ تصویب این قانون قبل از سن احضار بخدمت زیر پرچم بدون رعایت مقررات ماده ۳۲۵ این قانون بخارج از کشور عزیمت نمایند بصحلی مشغول شوند در موقعیکه بن مشمولیت برسند به آنها معافیت تحصیلی داده خواهد شد.

بصره ۱ - فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور و فرزندان مأموران ثابت دولت ششماه در خارج از کشور همچنین کسانی که قانوناً تحت ولایت یا کفالت قانونی آنها هستند از مقررات این ماده مستثنی خواهند بود.

بصره ۲ - کسانی که بتوانند فرزندان خود را از دوره دوم دبیرستان و یا پس از خاتمه دوره راهنمایی تحصیلی و قبل از رسیدن بسن مشمولیت برای ادامه تحصیل بخارج از کشور اعزام دارند باید قبلاً برای تأیید صلاحیت مالی و اخلاقی بکمیسیون مرکب از نمایندگان نخست وزیری و وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت کشور و وزارت آموزش و پرورش و اداره وظیفه عمومی که با فاصله بس از تصویب این قانون تشکیل میشود مراجعه کنند و در صورتیکه اکثریت اعضا حاضر کمیسیون مزبور صلاحیت آنها را مورد تأیید قرار دهند باقیبیل دانش آموزان نیز میتوانند از معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل در خارج از کشور استفاده نمایند. همچنین کسانی که قبل از تصویب این قانون در خارج از کشور خدمت در دبیرستانها و دبیرستانها و دانشگاهها مشغول تحصیل باشند تاخاتمه تحصیلات خود طبق مقررات این قانون از معافیت تحصیلی استفاده خواهند کرد.

ماده ۳۲۷ - آئین نامه اجرائی مواد این بخش از طرف وزارتخانه های کشور - جنگ - آموزش و پرورش و علوم و آموزش عالی و سازمان اوقاف و اداره وظیفه عمومی تهیه و بدو ق اجراء گشته خواهد شد.

بخش دوم - معافیت پزشکی

ماده ۳۲۸ - مشمولان خدمت وظیفه عمومی از نظر

بصورت ۱ - سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی موظفند این قبیل مشمولان را که بسازمانها و مؤسسات مذکور مراجعه کنند مجازا معالجه کنند.

بصورت ۲ - در زمان جنگ یا بسبب جنگهای میوان افرادی را که در زمان صلح عمل پزشکی یا تکفل از خدمت زیر پرچم معاف شده اند نیز بخدمت احضار کرد.

ماده ۴ - بمشمولان ستمه سوم مذکور در ماده ۳۸ این قانون بلافاصله بعد از معاینه پزشکی معافیت دائم از خدمت داده می شود.

ماده ۲۱ - معاینه مشمولان وسیله دو نفر پزشک از نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام می شود و در صورت نبودن پزشکان نیروهای مسلح شاهنشاهی از پزشکان غیر نظامی که صلاحیت آنان وسیله بهداری محل تأیید شده باشد استفاده خواهند شد.

تصوه - در صورت نبودن دویز پزشک در محل برای معاینه مشمولان از یک پزشک استفاده خواهد شد ولی اظهار نظر در مورد معافیت پزشکی مشمولان عادی با نظر سه پزشک (سابق یا اکثریت) و اظهار نظر درباره معافیت مشمولان فارغ التحصیل دیپلمه و بالاتر اعم از معافیت موقت یا دائم با نظر شوراها و پزشکی نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام می شود.

ماده ۲۲ - چنانچه رئیس اداره و وظیفه عمومی ظرف دو سال بجنوبی امیضان حاصل نماید که مشمولی با تقلب و مدسیه در معاینه پزشکی معافیت اختراع کرده و با برپا کردن این قانون و آییننامه معاینه پزشکی از خدمت زیر پرچم معاف و بیاسری باشد شخص داده شده از این قبیل مشمولان در شورای عالی پزشکی که حداقل از پنج پزشک نیروهای مسلح شاهنشاهی در تهران تشکیل میگردد معاینه مجدد بعمل خواهد آمد و نظریان شورا قاطع و غیر قابل اعتراض است.

ماده ۲۳ - افسران و درجه داران و دانشجویان و دانش آموزان و افراد وظیفه در صورتیکه در حین خدمت زیر پرچم مبتلا بقتض عضو یا بیماری باشند که مدت معالجه آنها بیش از سه ماه بطول انجامد و مشمول معافتهای مندرج در آیین نامه معاینه پزشکی نباشند در صورتیکه طبق نظر شورای پزشکی بیمارستانهای نیروهای

مسلح شاهنشاهی قادر باده خدمت نباشند از انجام بقیه خدمت زیر پرچم معاف و علاوه بر استفاده از مزایای قانون و آیین نامه بقیه نیروهای مسلح شاهنشاهی برای ادامه درمان بسازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی معرفی و اعزام خواهند شد.

بخش سوم - معافیت کفالت

ماده ۴۴ - اشخاص زیر کفیل شناخته می شوند: الف- مشمولان کفیل منحصر بفرقده مادر فاقد شوهر و بیضاعت و شغل.

ب- مشمولان کفیل منحصر بفرم معاش پدر از کار افتاده بی بیضاعت.

ج- مشمولانی که بنتهایی عهده دار معیشت برادر صغیر و یا از کار افتاده و بی بیضاعت خود باشند.

د- مشمولانی که بنتهایی عهده دار معیشت خواهر صغیر یا فاقد شوهر و بیضاعت و شغل باشند.

ه- مشمولانی که بنتهایی عهده دار معیشت جد و یا جدی از کار افتاده و بی بیضاعت باشند.

و- فرزندی ذکور منحصر بفرقده هرمرد بازنی که سن یکی از آنها از ۶۰ سال تجاوز نموده باشد.

ز- مشمولان دیپلمه و فوق دیپلم همچنین مشمولان لیسانس و بالاتر که در تاریخ تصویب این قانون به ترتیب ۳۰ و ۳۵ سال بایشتر داشته و دارای زن یافزند باشند.

ح- مشمولان عادی که در تاریخ تصویب این قانون ۲۳ سال بایشتر داشته و قبل از مهر ماه ۱۳۴۹ ازواج کرده و دارای زن یافزند باشند.

بصورت ۱ - مشمولانی که قبل از تصویب این قانون از معافتهای مقرر در ماده ۳۸ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب اسفندماه ۱۳۲۱ و ماده اصلاحی همان قانون مصوب اسفند ماه ۱۳۲۷ استفاده نموده اند مکملان از معافیت مربوطه بر طبق قوانین مزبور استفاده خواهند کرد.

تصوه ۲ - مشمولانی که برای انجام خدمت وظیفه عمومی احضار می شوند در صورتی که در تاریخهای معینه بدون علم و بوجه خود را معرفی نکنند علاوه بر اینکه تمت تعقیب کفتری قرار میگردد از معافیت موضوع این ماده نیز محروم می شوند مگر آنکه در موقع احضار و در طول

مدت غیبت و حین رسیدگی حایز شروط معافیت کفالت بوده باشند در انصورت این قبیل مشمولان از معافیت کفالت استفاده نمینمایند و از تعقیب جزائی نیز معاف خواهند بود.

تصوه ۱ - بی بیضاعت بکسی اطلاق میشود که در آمد لازم برای تامین معیشت خود نداشته باشد. ضابطه تعیین درآمد لازم برای اعاشه عائله تحت الکتفاله هر یک از طبقات مشمولان بشرح زیر خواهد بود:

الف- در مورد مشمولان عادی بر ابر حقوق و مزایای (جیره) کرایه مسکن - ارزش لباس) سر برابر اول طلب. ب- در مورد مشمولان دیپلمه و فوق دیپلم بر ابر حقوق و مزایای (جیره) کرایه مسکن - ارزش لباس) گروهبان یکم.

ج- در مورد مشمولان لیسانس و بیلا برابر حقوق و مزایای (حق لیسانس - حق کفالت - ارزش لباس) ستوان دوم.

تصوه ۲ - از کار افتاده بکسی اطلاق میشود که از نظر جسمی بزوانی قادر بر تامین معیشت خود از طریق انجام کار یا حرفه یا که بدانوسیله امرار معاش نمیکرد نباشد و بکار دیگری اشتغال نداشته باشد.

تصوه ۳ - مشمولانیکه ادعای کفالت میکنند متوانند مدارک لازم را تا دو ماه پیش از ارسال احضار سازمان وظیفه عمومی محل کسوت خود تسلیم کنند.

تحقیقات لازم نسبت بکفالت کفالت این قبیل مشمولان و همچنین تصدیق صحت مندرجات استشهاد ومدارک آنها در مورد عائله تحت تکفل و درآمد آنان در نقاطیکه شهربانی وجود دارد یا مأمورین شهربانی و در صورت نبودن شهربانی بامأمورین زاناندر امری است.

هرگاه مأمورین برخلاف ضابطه تصدیق کنند که موجبات صدور رای کفالت مشمول یا موجبات اعزام بخدمت او را من غیر حق فراهم سازد طبق مقررات این قانون تعقیب خواهند شد.

ماده ۴۵ - یا مشمولانیکه کفیل شناخته شوند بترتیب زیر رفتار می شود:

الف- بمشمولانیکه کمتر از دیپلم کامل در بیستان داشته باشند همچنین مشمولان موضوع بند دو و بنددو ۴۴ ماده ۴۴ معافیت دائم داده میشوند.

ب- بمشمولانیکه دارای دیپلم کامل در بیستان و یا بالاتر باشند یکسال معافیت داده میشود و در پایان سال اول بوضع کفالت این قبیل مشمولان مجبدا رسیدگی میشود در صورتیکه در وضع کفالت آنان تغییری حاصل نشده باشد یکسال دیگر بآنان معافیت داده میشود و در پایان سال دوم بوضع آنان رسیدگی و در صورت عدم تغییر وضع کفالت برگ معافیت دائم از خدمت در زمان صلح بآنان داده میشود.

ج- در صورتیکه مشمولان موضوع بند دو، این ماده زائد بر احتیاج باشند در هر سال اول بآنان نیز معافیت دائم از خدمت در زمان صلح داده میشود.

فصل پنجم

آموزش نظامی مشمولان خدمت وظیفه عمومی و درجات و حقوق و مزایای آنان

ماده ۲۶ - کلیه مشمولات دارای دیپلم کامل در بیستان و بالاتر طبق برنامه ومدت آموزشی که از طرف وزارت جنگ و سایر سازمانهای مذکور در ماده ۴ این قانون میگردد دوره آموزشی مقدماتی نظامی را طی خواهند کرد.

بصورت ۱ - در مورد مشمولان دارای دیپلم کامل در بیستان و فوق دیپلم در صورتیکه تعداد آنان بیش از نیازمندی کادر درجه داری در سازمانهای مذکور باشد این قانون بندها شده اعلام طبق ترتیبی که در آیین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد انتخاب و بقیه مانند مشمولان عادی جهت انجام خدمت زیر پرچم به مراکز آموزشی وظیفه تحویل میشوند.

بصورت ۲ - دارندگان دیپلم کامل در بیستان و فوق دیپلم که تحت امر سربازی وظیفه مانند مشمولان عادی اعزام میشوند در حین آموزش مقدماتی نظامی از نصف حقوق مبتدیان و بیس از آن از حقوق مبتدیان مندرج در ماده ۵۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی استفاده خواهند کرد.

ماده ۲۷ - مشمولان دیپلمه و فوق دیپلم پس از طی دوره آموزشی مقدماتی نظامی و موفقیت در آزمایشهای مربوط در صورتیکه از احاطه جسمی - روانی - اخلاقی و امنیتی شایستگی داشته باشند برای طی دوره آموزشی

درجهداری وظیفه اعزام و پسران موقت در طی دوره مزبور بر حسب معدل آزمایشهای نهائی و احتیاجات نیروهای مسلح شاهنشاهی و سایر سازمانهای مذکور در ماده ۴ یکی از درجات گروهبانی وظیفه ممتخر خواهند شد.

تبصره - در صورتیکه مشمولان مذکور در این ماده در آزمایشهای مربوط مردود شوند و یا طبق نظر شورای مرکز آموزش فاقد صلاحیت تشخیص داده شوند بقیه خدمت زیر پرچم را بدرجه افرادی وظیفه انجام خواهند داد.

ماده ۴۸ - مشمولان لیسانس و بالاتر پس از طی دوره آموزشی مقدماتی نظامی موقت در آزمایشهای آن در صورتیکه از لحاظ جسمی دروایی اخلاقی و امنیتی شایستگی داشته باشند برای طی دوره آموزش افسری وظیفه اعزام پس از طی دوره دروایی موقت در آزمایشهای آن دارندگان دانشنامه دکتر یا بدرجه ستوان یکمی و سایرین بدرجه ستوان نومی وظیفه ممتخر خواهند شد.

دانشجویانیکه قبل از تصویب این قانون مشغول گذاردن دوره آموزش نظامی در اثناء تحصیل شده اند یا برای طی آن نام نویسی کرده اند در صورت موقت در آزمایش از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی معاف خواهند بود و در مدت آموزش اردویی تابع قوانین و مقررات کتبی و انضباطی ارتش شاهنشاهی هستند.

تبصره ۱ - در صورتیکه مشمولان موضوع این ماده در آزمایشهای دوره مقدماتی نظامی مردود شوند و یا طبق نظر شورای مرکز آموزشی از لحاظ جسمی دروایی اخلاقی صلاحیت طی دوره آموزش افسری نداشته باشند برای طی دوره درجهداری اعزام و طبق مقررات ماده ۴۷ این قانون با آنان رفتار خواهد شد.

تبصره ۲ - در صورتیکه مشمولان موضوع این ماده در آزمایشهای دوره آموزش افسری وظیفه مردود گردند یا از لحاظ جسمی - روانی و اخلاقی فاقد صلاحیت نباشند بقیه خدمت زیر پرچم را در یکی از درجات استواری وظیفه انجام خواهند داد.

تبصره ۳ - در صورتیکه مشمولان موضوع این ماده

در هر یک از مراحل آموزشی بعمل آمینی فاقد صلاحیت نباشد بقیه افسری تشخیص داده شوند بقیه خدمت زیر پرچم را مانند افراد وظیفه انجام خواهند داد.

ماده ۴۹ - درجهداران و افراد وظیفه که پس از انجام حداقل ششماه خدمت طبق تشخیص فرماندهان پاروساه مربوط ممتاز و بدرجه تشخیص داده شوند در صورت موقت در آزمایش بدرجات بالاتر ممتخر و بقیه خدمت زیر پرچم را بدرجه جدید انجام میدهند.

نحوه اجرای مقررات این ماده مواد ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ در آیین نامه اجرایی این قانون تبیین خواهد شد.

ماده ۵۰ - افسران و درجه داران احتیاط و ذخیره که برای طی دوره های آموزشی فرا خوانده میشوند پس از طی دوره های آموزشی لازم موقت در آزمایشهای مربوط در صورت ابراز لیاقت و شایستگی برابر مقررات آیین نامه اجرایی این قانون بر ترفیع درجه تاسرهنگی نایل خواهند شد.

ماده ۵۱ - اعطای درجه افسری بمشمولان خدمت وظیفه عمومی همچنین ترقی درجه افسران وظیفه طبق مقررات موداخل بانصوب اعلیحضرت مهابون شاهنشاه بزرگ ارتشانات و درج در فرمان همگانی ارتش شاهنشاهی (در مورد افسران وظیفه ای که خدمت مقرر را در ارتش شاهنشاهی و سایر سازمانهای مذکور در ماده ۴ انجام میدهند) و درج در فرمان همگانی ژاندارمری کل کشور (در مورد افسران وظیفه مربوط) خواهد بود.

تبصره - ترقی درجه افسران وظیفه در زمان جنگ و در اختیار فرماندهانی است که قانوناً اختیار صدور امر تغییر را دارند.

ماده ۵۲ - اعطای درجات درجه داری و افرادی بمشمولان خدمت وظیفه عمومی در حین خدمت زیر پرچم همچنین ترقی درجه آنان از احتیاجات فرماندهان دروایی مربوط با رعایت مقررات ماده ۱ قانون استخدا و نیز برهه های مسلح شاهنشاهی خواهد بود.

ماده ۵۳ - با افسران و درجه داران وظیفه در صورتیکه در هر یک از دوره های خدمتی شئون و خصائل درجه خود را بشخص کمیسیون مرکب از پنج نفر از افسران قسمت مربوط تأیید نمایند باریس قسمت (از مقامات رتیبی و بالاتر)

از مدت بدهند یا تصویب اعلیحضرت مهابون شاهنشاه بزرگ ارتشانات درج در فرمان همگانی ارتش شاهنشاهی حسب مورد اهمیت موضوع تائید سه ریزای تزل درجه داده خواهند شد و بقیه خدمت وظیفه را در یک ماه دوره ها با معاف درج و حقوق و مزایای همان رتبه انجام خواهند داد.

ماده ۵۴ - میزبان حقوق و مزایای مامان افسران - درجه داران و دانشجوین و دانش آموزان و افراد وظیفه بشرح زیر خواهد بود:

الف - حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران وظیفه معادل حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران کادر ثابت جز آنچه که بموجب قوانین فقط با افسران و درجه داران کادر ثابت تعلق میگیرد.

ب - حقوق ماهانه دانشجوین وظیفه که دوره آموزش افسری را طی مینمایند معادل حقوق ماهانه دانشجوین آموزشگاه افسری جزء .

ج - حقوق ماهانه دانش آموزان و دانشجوین در مدت آموزش مقدماتی نظامی و حقوق ماهانه دانش آموزان آموزشگاه درجه داری وظیفه در مدت آموزش تخصصی معادل حقوق ماهانه آموزشگاه درجه داری کادر ثابت .

د - حقوق ماهانه افراد وظیفه بجز اینکه هر سال در بودجه وزارت جنگ پیش بینی می شود.

تبصره - افسران و استواران و انور گروهبانان وظیفه در مدت خدمت از لیسانس مقرر در قانون نیروهای مسلح شاهنشاهی استفاده خواهند کرد .

ماده ۵۵ - افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام بمأموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق بد آب و هوا مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط با افسران و درجه داران کادر ثابت خواهند بود و در صورتیکه در بنگاهها و قسمتهای کبک پرسنل کادر ثابت آنها از مزایای قانونی خاص استفاده میکنند مشغول خدمت شوند در شرایط مشابه از مزایای مزبور استفاده خواهند کرد .

فصل - ششم

احتضار در مواحل احتیاط و ذخیره

ماده ۵۶ - وزارت جنگ میتواند یک یا چند طبقه از افسران و درجه داران و افراد وظیفه که خدمت زیر پرچم را انجام داده اند و در دوره های احتیاط و ذخیره معطلت وظیفه

عمومی هستند برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی یا بسج بخدمت فرا خوانده پس از پایان آموزش یا رفع احتیاج آنان را مرخص نماید . نحوه احتضار و مهلت معرفی فراخواندگان همچنین کسانیکه بطل ناشی از وضع جسمانی یا اجتماعی یا باشکاف آنان ممکن است از فرا خوانده شدن برای انجام تکمیل آموزش نظامی معاف شوند در این نامه اجرایی این قانون تبیین خواهند شد .

ماده ۵۷ - هزینه رفت و آمد افسران و درجه داران و افراد وظیفه ای که برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی یا بسج فرا خوانده میشوند بعهده وزارت جنگ میباشد . در مواردیکه رفت و آمد بنویسه بنگاههای ر و آه آن و کشتیرانی دولتی امکان پذیر باشد فراخواندگان با ارائه مدارک لازم که در آیین نامه اجرایی این قانون پیش بینی میشود بطور رایگان از وسائل مزبور استفاده خواهند کرد .

ماده ۵۸ - فراخواندگان برای تجدید یا تکمیل آموزش در صورتیکه کارمند یکی از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت یا بخش خصوصی باشند با حفظ شغل مربوط حقوق و مزایای خود را از همان وزارتخانه یا مؤسسه یا بخش خصوصی دریافت خواهند داشت و در غیر این صورت در مدت آموزش حقوقی معادل حقوق افسران و درجه داران و افراد هم درجه کادر ثابت از بودجه وزارت جنگ با آنان پرداخت میشود .

ماده ۵۹ - فراخواندگان برای بسج در مدت بسج حقوقی معادل حقوق افسران و درجه داران و افراد هم درجه کادر ثابت از بودجه وزارت جنگ دریافت خواهند داشت .

فصل هفتم - غیبت مشمولان وظیفه عمومی و جرائم و مجازاتها
بخش اول - غیبت مشمولان خدمت وظیفه عمومی :

ماده ۶۰ - مشمولان خدمت وظیفه عمومی که برای رسیدگی یا اعزام احتضار شده و در مهلت یا موعده مقرر که از طرف اداره وظیفه عمومی اعلام میشود خود را معرفی نکنند همچنین مشمولانی که معافتهای موقت دریافت داشته پس از انقضای مدت اعتبار طرف بکمه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند غالب شناخته شده و پس از معرفی یا استغییری و در صورتیکه طبق مقررات این قانون قادر

به خدمت و بلائع تشخیص داده شوند بخدمت اعزام میشوند و پس از انجام خدمت زیرچند صورت اعلام ادار و بوظیفه عمومی بانها هم غیبت آنان در مراجع دادگستری رسیدگی میشود چنانچه دارای علوم مرجع نباشند بزندان تأدیبه از یک تا دو سال محکوم خواهند شد. کسایتکه بخدمت

اعزام ننگردند و یا انتخاب نشوند بلافصله برای رسیدگی بانها هم غیبت آنان بمرجع دادگستری معرفی و در صورت نداشتن علوم مرجع بهمجازات مذکور محکوم خواهند شد.

تبصره ۱ - مشمولان غائب بدیلم و بالاتر در صورتیکه پس از حضور یا دستگیری در ممانعه پزشکی معاف موقت تشخیص داده شوند برای درمان سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی اخیر به دولتی معرفی میشوند و بعد از انقضای مهلت معافیت بر حسب اینکه قادر بانجام خدمت بلائع دائم تشخیص داده شوند بخدمت اعزام یا معاف خواهند شد.

تبصره ۲ - مشمولانی که معافیت تکفل دریافت داشته و پس از انقضای مدت معافیت خود را ظرف یکماه برای تجدید رسیدگی معرفی نکرده باشند پس از حضور یا دستگیری بکفالت آنها رسیدگی میشود.

در صورتیکه در مدت غیبت دروغ تکفل آنان تغییر حاصل نشده و مشمولان در حال کفالت باشند از معافیت کفالت استفاده کرده و از تعقیب کفتری معاف خواهند شد.

تبصره ۳ - مشمولان غائب داخل کشور چنانچه تا یکسال و آنهاییکه در خارج از کشور میباشند چنانچه تا دو سال بعد از تاریخ تصویب این قانون برای رسیدگی بوضع مشمولیشان سازمانهای وظیفه عمومی مراجعه نمایند از مجازات غیبت معاف خواهند شد.

تبصره ۴ - هرگونه مقررات (باشنای مقررات کفتری که بمشروطه جلوگیری از غیبت مشمولان ضروری تشخیص داده شود از طرف وزارت کشور با موافقت وزارتخانههای مربوطه و پس از تصویب هیئت وزیران بوقوع اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۶۱ - مشمولان غائبی که بخدمت زیربرجم اعزام میشوند در صورتیکه در حین خدمت زیربرجم حسن رفتار و اخلاق از آنان مشاهده شود و بایدر عملیات جنگی

ابراز شجاعت و فداکاری نمایند و مراتب موردگراهی فرمانده مربوط که درجه محل سازمانی آن امیری باشد واقع گردد از تعقیب کفتری مربوط بانها هم غیبت معاف خواهند شد.

بخش ۹۵۵ - جرائم و مجازاتها

ماده ۶۲ - کسایتکه باقلب موجبات معافیت خود یا دیگران را از خدمت وظیفه عمومی فراموشانند در دادگاه نظامی بانها هم تأدیبه شده به ششماه از دو سال حبس عادی محکوم خواهند شد و در صورتیکه از تکلیب جرم زمان جنگ باشد بدولت بانجسال حبس مجرد محکوم میشوند هرگاه بموجب قانون جاری اعمال از تکلیب آنها معافین انصورت بکفتر شد محکوم میشوند.

تبصره - مراد از تکلیب مذکور در این ماده عبارت است از تکلیب اعمالی که موجبات معافیت مشمول را من غیر حق فراهم یا وسائل آن را تسهیل کند از قبیل اخذ شناسنامه مجدد - استفاده از شناسنامه دیگران - اعمال نفوذ - دادن شهادت کذب - گراهی بر خلاف واقع - مکتم داشتن حقیقت و تحریک کردن و فریب دادن مشمول و نظایر آنها.

ماده ۶۳ - اشخاصی که بمشروطه اجرای مقررات این قانون وظایف بمهده آنان محول شده است اعم از مشمولان و کارمندان اداره وظیفه عمومی و زندانریزی و شهربانی و سازمانهای تابعه آنان و سایر مأموران وزارتخانهها و مؤسسات دولتی و نمایندگان انجمنهای شهرستان و ده و دهداران و کدخدایان چنانچه باسوئیت موجبات عود یا اعزام مشمولی را بخدمت وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازند در دادگاه نظامی بانها هم محکوم خواهند شد.

رسیدگی شده بحسب عادی از یک تا سه سال محکوم خواهند شد و در صورتیکه عمل در زمان جنگ واقع شود بحسب مجرد از دو تا ده سال محکوم خواهند شد.

ماده ۶۴ - استخدام مشمولان بطور کلی در وزارتخانهها و مؤسسات وابسته بدولت و در کارخانهها و کارگاهها و مؤسسات خصوصی بدون داشتن معافیت دائم ممنوع است مجازات متخلفین (استخدام کنندگان از ششماه تا دو سال حبس تأدیبه خواهد بود.

تبصره ۱ - اشغال بکار مشمولان با برگ معافیت موقت یا دفترچه آماده خدمت فقط در مدت اعتبار آنها بلائع است.

تبصره ۲ - استخدام مشمولان در نیروهای مسلح شاهنشاهی با رعایت تبصره ۳ ماده ۱۸ این قانون از محمولیت مقرر در این ماده مستثنی است.

ماده ۶۵ - آئیننامههای اجرائی این قانون را وزارتخانهها و کشورهای شوروی و چین و بیوقع اجرائی گذارند.

ماده ۶۶ - قانون خدمت نظام وظیفه مصوب سال ۱۳۱۷ و قانون اصلاح قانون مزبور مصوب سال ۱۳۱۱ باشتنای مقررات جزائی مذکور در ماده ۱۵۵ و آن قسمت از ماده ۱۵۶ و سایر قوانین و مقررات که مغایر با این قوانین باشد ملغی است.

مخبر کمیسیون کشور - کلا تهریزی

گزارش از کمیسیون نظام مجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه پنجمین دوم اردیبهشت ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بخدمت وظیفه عمومی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و لایحه را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم بنماید.

مخبر کمیسیون نظام - ملک زاده آملی

گزارش از کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۴۹/۱۲/۲۳ بنا بحضور نمایندگان دولت لایحه خدمت وظیفه عمومی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و لایحه را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم بنماید.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش از کمیسیون علوم و آموزش عالی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۳۴۹/۱۲/۱۵ با حضور نمایندگان دولت مواد مربوط بخود از لایحه خدمت وظیفه عمومی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش

آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم بنماید.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امامی خوئی

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۳۴۹/۱۲/۱۲ با حضور نمایندگان دولت مواد مربوط بخود از لایحه خدمت وظیفه عمومی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم بنماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی

گزارش از کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه ۱۳۴۹/۱۲/۱۶ بنا بحضور نمایندگان دولت مواد مربوط بخود از لایحه خدمت وظیفه عمومی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم بنماید.

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر ستوده

رئیس - گزارش کمیسیونها مطرح است نظری نیست؟ (آظهاری نشد) نسبت بگزارش کمیسیونها رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برآی تصویب مجدد به مجلس سن فرستاده میشود.

۶- تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای دکتر یگانه وزیر مشاور

رئیس - آقای دکتر یگانه فرمایشی داریند بفرمائید. **دکتر یگانه** (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست دولت نمایندگان محترم لایحه ایست راجع به افزایش سهام دولت شاهنشاهی ایران در مؤسسه بین المللی توسعه که برای تصویب تقدیم میکنم فدا دولت شاهنشاهی در این مؤسسه چهار میلیون و پانصد و چهل هزار دلار سرمایه دارد اجازه خواسته شده که یکصد و هفتاد و شش هزار و هشتصد و نود و شصت و سه سهم در این مؤسسه بین المللی توسعه افزوده شود، ضمناً دو لایحه اصلاح آئین نامه معاملات دولتی پالس گمرک را برای تصویب تقدیم بنماید.

وئیس - لایحه به کمیسیون‌های مربوط ارجاع می‌شود.

۷- تقدیم پیشتره لایحه بوسیله تیمسار سید کاتوزیان معاون وزارت جنگ

وئیس - تیمسار سید کاتوزیان فرمایشی داردید بفرمایید.

سید کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم بطوریکه استحضار دارید افسران نیروی مسلح شاهنشاهی که دارای لیسانس باشند از حق لیسانس استفاده می‌کنند اینک لایحه‌ای تقدیم می‌شود که اگر تصویب بفرمایید درجه‌داری آن هم که لیسانس دارند مثل افسران از حق لیسانس استفاده کنند (مبارک است).

وئیس - لایحه به کمیسیون‌های مربوط ارجاع می‌شود.

۸- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تصمیم قانونی دائر به تقدیم لوح زرین به پیشگاه اعلیحضرت همایون محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران

وئیس - گزارشی که کمیسیون دادگستری راجع به تصمیم قانونی دائر به تقدیم لوح زرین به پیشگاه اعلیحضرت همایون محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران مطرح است نرات می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۰/۱/۲۶ طرح نمایندگان راجع به تقدیم لوح زرین به پیشگاه شاهنشاه آریامهر را که با کمیسیون فریب تقدیم و فوریت آن در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۴ بصویب رسیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب نمود. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می‌نمایند.

تصمیم قانونی دائر به تقدیم لوح زرین به پیشگاه اعلیحضرت همایون محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران

ماده ۱۵۱-حده - مجلس شورای ملی تصویب می‌نماید

مجلس شورای ملی بشرح زیر اصلاح می‌شود:

مجلس شده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

ماده ۱۷۷-حده - اعلیحضرت همایون شاهنشاه مدوره آنجاسیه مجلس شورای ملی را که طبق اصل هشتم قانون اساسی، همه ساله از چهاردهم مه راه آغاز می‌شود افتتاح می‌فرمایند مگر در سالی که دوره قانونگذاری قبل از چهاردهم مه راه افتتاح شده باشد.

رئیس کمیسیون دادگستری - مهدی شیخ الاسلامی

وئیس - در کلیات طرح نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بودود درشور ماده واحده رأی می‌گیریم خانها و آقایانی که موافقت خواش می‌کنند پیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد بنماید سطر آخر طرح قانون اصلاح

ماده ۱۷۷ آئین نسه داخلی مجلس شورای ملی بشرح

زیر اصلاح شود:

مگر در سالی که دوره قانونگذاری را قبل از افتتاح فرموده باشند.

یا تقدیم احترام - ضیاء احمدی

وئیس - طرح و پیشنهاد برای شورده به کمیسیون دادگستری ارجاع می‌شود.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع ب لایحه مجازات اشغال بحرفه کارایی بدون داشتن پروانه کار

وئیس - گزارش شور اول مجازات اشغال بحرفه کارایی بدون داشتن پروانه کار مطرح است قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کار و امور اجتماعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۱ فروردین ماه ۱۳۵۰ بحضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۵۱۹۱۶ مورخ ۱۳۴۹/۱۲/۱۶ بصویب مجازات اشغال بحرفه کارایی بدون داشتن پروانه کار را که شماره ۱۶۹۹

لایحه قانون مجازات اشغال بحرفه کارایی بدون داشتن پروانه کار

ماده ۱۵۱-حده - اشخاصی می‌توانند بحرفه کارایی اشغال ورزند که طبق آئین نامه یک تصویب شورای عالی کار خواهد رسید از وزارت کار و امور اجتماعی تحصیل پروانه کنند.

شخصی که بدون پروانه بحرفه کارایی مبادت کند و یا مقررات مندرج در پروانه را رعایت نکند ب پرداخت پنجاه هزار ریال جای تندی محکوم می‌شود.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - پوریابانی

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳۱ فروردین ماه ۱۳۵۰ بحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بمجازات اشغال بحرفه کارایی بدون داشتن پروانه کار را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

وئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بودود درشور ماده واحده رأی می‌گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش می‌کنند پیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می‌کنم ماده واحده بصورت زیر اصلاح

گردد.

ماده ۱۵۱-حده - اشخاصی می‌توانند بحرفه کارایی اشغال ورزند که طبق آئین نامه یک تصویب شورای عالی

کارخواهد رسید از وزارت کار و امور اجتماعی برای کار معین ومدت معین تحصیل پروانه کنند. شخصی که بدون .... الی آخر.

دکتر استفندیاری
رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون آموزش و پرورش راجع بپایله اصلاح قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب مردادماه ۱۳۲۲

رئیس - گزارش شور اول اصلاح قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب مردادماه ۱۳۲۲ مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون آموزش و پرورش مجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه سه شنبه ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۰ با حضور آقای دکتر بطحانی معاون پارلمانی وزارت آموزش و پرورش لایحه شماره ۵۱۹۹۴ - ۱۲/۴/۱۳۲۹ دولت مربوط به اصلاح قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب مردادماه ۱۳۲۲ را مورد رسیدگی قرارداد و باینمختصراً اصلاحی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب مردادماه ۱۳۲۲

ماده ۱۹۱۰ احده - تعلیمات عمومی اجباری در کشور شامل دومرحله است که مرحله اول آن دوره پنجساله ابتدایی و مرحله دوم آن دوره سه ساله اولیامنتاسی تحصیلی است.

وزارت آموزش و پرورش مکلف است پس از اجرای مرحله اول آموزش اجباری در سراسر کشور اجرای مرحله دوم تعلیمات عمومی را در هر منطقه که موجبات اجرای آن فراهم باشد اعلام نماید.

انقستم از ماده ۲ قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب ۶ مرداد ۱۳۲۲ که مغایر باین قانون باشد ملغی است.

مخیر کمیسیون آموزش و پرورش موسوماً کمیوئی رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برورد در شور ماده واحد رأی بگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد منیامید قسمت دوم لایحه بشرح زیر اصلاح شود:

وزارت آموزش و پرورش مکلف است اقدام لازم را برای اجرای مرحله اول در سراسر کشور معمول دارد و اجرای مرحله دوم را نیز بتدریج در مناطقی که موجبات آن فراهم است اعلام نماید.

بالتقدیم احترام مهدب

رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم کمیسیون آموزش و پرورش ارجاع میشود.

۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون منابع طبیعی راجع بپایله انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران

رئیس - گزارش شور اول انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون منابع طبیعی در جلسه ۲۲ فروردین ماه ۱۳۲۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۵۱۹۱۶ - ۱۲/۱۶/۱۳۲۹ مربوط به انتقال ۱۵۰ هکتار از

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۲۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخیر کمیسیون دارائی - دانشمند

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برورد در شور ماده واحد رأی بگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم اصلاح زیر در تبصره ۱ بعمل آید. تبصره - .... در غیر اینصورت قطعاتی از اراضی مذکور که طرح در آنها شروع نشده است بوزارت منابع طبیعی انتقال پیدا خواهد کرد.

دکتر استفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد منیامید در مورد لایحه قانونی انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران با توجه بملی بودن این اراضی ماده واحده بمنظور تأمین مسکن کارگران را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

بالتقدیم احترام - استرجانی

اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران تراکه بشماره ۱۷۰۵ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و بااصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی

شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی

بمنظور تأمین مسکن کارگران

ماده ۱۹۱۰ احده - بوزارت منابع طبیعی اجازه داده میشود بمنظور تأمین مسکن کارگران حداکثر ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران را بتین حدود و مشخصات بلاعوض بوزارت کار و امور اجتماعی انتقال دهد.

تبصره ۱ - وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است حداکثر ظرف دوسال پس از تحویل اراضی زبور مقدمات اجرای طرح مسکن را فراهم و ظرف پنج سال طرح مورد نظر را شروع نماید در غیر اینصورت اراضی مورد انتقال را بوزارت منابع طبیعی مسترد کند.

تبصره ۲ - شرایط و نحوه و کیفیت واگذاری مسکن بکارگران بموجب آییننامه ای خواهد بود که از طرف وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و بتصویب هیئت وزیران میرسد.

مخیر کمیسیون منابع طبیعی - امامی رضوی

گزارش شور اول از کمیسیون کار و امور اجتماعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۳۰ فروردین ماه ۱۳۲۰ با حضور آقای مهندس مجد معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه دولت مربوط به انتقال ۱۵۰ هکتار از اراضی منابع ملی شده اطراف تهران بوزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تأمین مسکن کارگران را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخیر کمیسیون کار و امور اجتماعی - پوریابانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
با احترام پیشنهاد بنیامین درنصره ۲ ماده واحده
لایحه قانوناً برگزاری ۱۵۰ هکتار زمین وزارت کار پیماندار
کلیه کثیف و آلودار، مسکن اضافه دولتی کارگران
(الخ) است.

با تقدیم احترام - محمدحسین عباس میرزایی
و رئیس - لایحه و پیشنهادت برای شوم دوم به
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - طرح گزارش شوم اول کمیسیون کشور راجع
به طرح پیشنهادی آقایان ستاورها داور باصلاح
قسمت اول ماده ۳۷ قانون انتخابات
مجلس سنا مصوب ۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۸

و رئیس - گزارش شوم اول طرح پیشنهادی جمعی از
آقایان ستاورها راجع باصلاح ماده ۳۷ قانون
مجلس سنا مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوم اول از کمیسیون کشور مجلس شورای ملی
کمیسیون کشور در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۰/۲/۲
با حضور نمایندگان دولت طرح پیشنهادی جمعی از
آقایان ستاورها راجع باصلاح ماده ۳۷ قانون انتخابات
مجلس سنا مصوب ۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۸ را مورد رسیدگی قرار داد
و تصویب کرد.

اینگ گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

لایحه قانون اصلاح قسمت اول ماده ۳۷ قانون

انتخابات مجلس سنا مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۲۸
ماده واحده قسمت اول ماده ۳۷ قانون انتخابات
مجلس سنا مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۲۸ بشرح ذیل
اصلاح میشود.

۳۷ ماده اصلاحی - اعلیحضرت همایون شاهنشاه
دوره اجلاسیه مجلس سنا را که همه ساله در ۱۴ مهرماه
شروع و در آخر خرداد ماه تمام میشود افتتاح بفرمایند
مگر در سالی که افتتاح دوره قانونگذاری قبل از دوره
اجلاسیه واقع شده باشد.

مخبر کمیسیون کشور - کلاتر همزی

و رئیس - کتب لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اطهاری نشد) نسبت برود در شوم ماده واحده رأی
بگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنند قیام
بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح
است نظری نیست؟ (اطهاری نشد) لایحه برای شوم دوم
به کمیسیونهای مربوطه ارجاع میشود.

۱۲ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشور
راجع به تفسیر تبصره قانون افزایش تعداد
نمایندگان مجلس شورای ملی مصوب
تیرماه ۱۳۳۶ و ابلاغ بدولت

و رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به تفسیر تبصره
ذیل قانون افزایش تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی
مصوب تیرماه ۱۳۴۶ مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کشور مجلس شورای ملی
کمیسیون کشور نامه شماره ۲۴۲۱۴ مورخ
۹۶/۱۲/۲۷ دولت در مورد تقاضای تفسیر تبصره ذیل
قانون افزایش تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی مصوب

تیرماه ۱۳۴۶ را مورد رسیدگی قرار داد. باتوجه باصل چهارم
اصلاحی قانون اساسی که تعداد نمایندگان مجلس شورای
ملی را در سال ۱۳۳۶ برای تهران و شهرستانها ۲۰۰ تا
تعیین نموده و مقررداشته کسی از هر دهسال در صورت
تجدید جمعیت کشور به نسبت هر یکصد هزار نفر یک نفر
نماینده اضافه خواهد شد. میبایست براساس آمارگیری سال
۱۳۴۵ با در نظر گرفتن افزایش جمعیت کشور نسبت به
آمارگیری سال ۱۳۳۵ به نسبت یک نفر نماینده برای هر صد
هزار نفر جمعیت اضافی بر تعداد نمایندگان اصلاح شود

و چون با تصویب قانون افزایش تعداد نمایندگان در تیرماه
۱۳۴۶ منظور قانون اساسی از نظر حوزه بندی و افزایش
تعداد ارباب سزا مذکور کاملاً تأمین نمیشد بموجب تبصره
قانون فرجه جمعیته اضافی بر تعداد نمایندگان اصلاح شده
کامل براساس آمارگیری سال ۱۳۴۵ شده با توجه به مراتب
فوق گزارش کمیسیون در مورد تفسیر تبصره قانون افزایش
تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی بشرح زیر تقدیم میشود:

قانون تفسیر تبصره قانون افزایش تعداد
نمایندگان مجلس شورای ملی مصوب تیرماه ۱۳۴۶

ماده واحده - منظور از تبصره قانون افزایش تعداد

نمایندهانگ مجلس شورای ملی مصوب تیرماه ۱۳۴۶ این
بوده است که دولت لایحه حوزه بندی کامل براساس
آمارگیری سال ۱۳۴۵ به نسبت یک نفر نماینده برای هر یکصد
هزار نفر که باخذ آمار سال ۱۳۳۵ در جمعیت کشور اضافه
شده است تهیه و بمجلسین تقدیم نمیدد.
رئیس کمیسیون کشور - دکتر دافر

گزارش از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه دوم اردیبهشت ماه
۱۳۵۰ لایحه تفسیر تبصره قانون افزایش تعداد نمایندگان
مجلس شورای ملی مصوب تیرماه ۱۳۴۶ را مورد رسیدگی
قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را با اصلاحاتی که
بعدهاً تصویب کمیسیون کرد رسید تصویب کرد.

اینگ گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

رئیس کمیسیون دادگستری - شیخ الاسلامی
و رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ آقای
فضالی بفرمایند.

فضالی - در مورد این تفسیر که البته قسمتی از مفاد
اصل چهارم قانون اساسی را از نظر اجراء بصورت روشن تری
توضیح میدهد بر این اساس که تعیین نمایندگان مجلس
شورای ملی از نظر تعداد براساس هر صد هزار نفر یک نفر
باشد بنده عرض ندارم اما مطالبی که میخواستم بپهوس
نظر سزا کار خاتم علون وزارت کشور را متوجه کمپنا اجازه
خانها و آقایان اگر با همین مسئله موافق باشند دو نکته
دیگر را عرض بکنم. فرما از صلاح ذمه از نظر یک نفر یک نفر
مطالب و ملاکهای دیگری هم هست که باید رعایت شود
هر چند که در قانون یاد تفسیر ذکر نیازی آن نشده باشد ولی
اصول و دستها ایجاب میکنند که این ملاکها هم در
حوزه بندی که از نظر وزارت کشور بدینان این تفسیر
پیشنهاد خواهند مراعات شود از جمله آن مطالب مسئله
شائیت و مشخص جغرافیایی هر حوزه انتخابیه است مراکز
اصلی حوزه انتخابیه در طول مدت اعمار مشروطیت
دارای یک شخصیت و شائیت اجتماعی و جغرافیایی شده اند
این مراکز نباید که دستخوش تغییر بنسبتانند. بنسبت
صد هزار، یک نفر شود بپارت دیگر باید این مراکز حوزه

انتخابی که الآن بعنوان مرکز اصلی حوزه انتخابات در
جدول انتخابات اسم برده شده است با تصور و محفوظ
بماند و اینو لیک حساب بکنند بپسند تعداد اینها فلا صد
هزار نفر نیست راهش عبارت از این است که با حوزه های
فرعی دیگری با آن اضافه بکنند ولی آن حوزه اصلی به
شائیت خودش باقی بماند بعنوان مثال عرض میکنم اولاً
در قانون جدول انتخابات اصلاحات متعددی هست
حوزه انتخابیه، حوزه اسنی، حوزه فرعی، مرکز حوزه
اصلی، مرکز حوزه فرعی، این اصلاحات هر کدام
مفاهیم خاصی دارد و تفسیرهای خاصی دارد که نباید
اشتباه کرد بنده صحبتی که الان تمام میکنم ناظر بر مراکز
حوزه اصلی انتخابات است فرض میکنم شهر نائین اگر
شما در این تفسیر قبلی نماینده آقای مصطفی شریف
دارند یا نه شهر نائین را الان قوی نخواهد محاسبه بکنند
می بینید که مثلا صد هزار نفر تیرمیدارند کار که پولش
هست حساب کنید فرض کنید صد هزار نفر تیرمیدارند براساس
این تفسیر صحیح نیست شما بگوئید که اردکان خلق بشود
از نظر حوزه اصلی انتخابات و تابع نائین بشود و این دو تا
یک نماینده داشته باشند یا بکس این تفرزول نباید در
حوزه های انتخابیه پیدا بشود و همیشه مردم بلدانند نائین
اردکان و کیل دارد از این جهت پیشنهاد یعنی تذکر بنده
دوره است بنده جدول جدیدی که وزارت کشور بمجلس
براساس هر صد هزار نفر یک نماینده می آورد همیشه
مراقت کنید مراکز اصلی حوزه انتخابیه فعلی بقوت
خودشان و بوضع خودش از نظر مرکزیت انتخابات باقی
بمانند. بنده امیدم که مگلاگر می یک انتخابات دار در ناپ
بلک حوزه اصلی ششخته شده جاهای دیگر مینظرار اینها
حدودی است که گرفتید و صحیح نیست که هر ده سال یک
مره حوزه های انتخابیه دچار تزلزل بشود ممکن است
اضافه شود اما آنها تکلیف هستند بجای خود باید بتی
باشند مسئله مهمی که خواستم تذکر بدهم این است که اصولاً
چه از نظر حقوقی چه از نظر اصولی تقسیم وظایف
اجتماعی بهتر است که سا همیشه متوجه باشیم
تا جایی که می توانیم انتخابات ما بجای جمعی
فردی باشد این تفسیر که هر صد باید تشریح کنیم
روزها را تکثیر کنیم در ضمن حفظ حوزه های اصلی

اول حوزه‌های جدیدی ایجاد بکنیم که دارای نماینده باشد بهتر از این است که برحوزه‌های قبلی تعداد نماینده اضافه کنیم در دوره ۱۹ و بعد که راجع به این موضوع تجدیدنظری در جدول حوزه‌های انتخابیه شد این اصل مراعات شد از نظر حقوقی عرض کردم از این جهت است که مسئله انتخاب کردن یک کفیی است حتی است که هر کس بسن قانونی رسیده باشد باید در انتخابات بطور نسایب شرکت کند اما عسر و حرج اینطور ایجاد میکند که فی‌الثلث مردی که در تهران نشسته است و خانمی که در تهران سکونت میکند حق دارد ۲۷ نماینده انتخاب کند در حالی که آقای که در همدان نشسته است یک نفر نماینده

انتخاب میکند خوب ممکن است این نماینده واحد کالفر باشد بهر صورت این وضع را البته عسر و حرج حیثش آورده است ولی البته مادر قانونگذاری و تنظیم جدول باید سمت داشته باشیم که حتی الامکان حوزه‌های جدید متنوع کنیم ایجاد کنیم که تا حد امکان نماینده های یک محل زیاد بشوند و تا میسر شود تا آنجا که امکان دارد تقسیم

بشود بنده این دو مسئله را مخصوصاً تقاضا داشتم و از طرف فراکسیون حزب مردم ما موورت داشتم بمعاون وزارت کشور تذکر بکنم که اکنون که مشغول تهیه حوزه‌های جدید هستند بدنبال این تغییر این حوزه‌ها را بیاندازند این دو مورد را رعایت بکنند و مطالب دیگری هست که آن را ممکن است بعد صحبت کرد و در کمیسیون صحبت خواهم کرد.

رئیس - نظری دیگری در ماده ۴۰ اضافه نمود (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده رای میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۱۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بلائحه تشکیل صندوق تعاون وکلا و تأمین هزینه های کانون وکلا دادگستری

رئیس - گزارش شور اول تشکیل صندوق تعاون وکلا و تأمین هزینه‌های کانون وکلا دادگستری مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۰ باحضور آقایان صادق احمدی و قوام صدوی معوانان وزارت دادگستری و دارائی لایحه شماره ۳۷۸۰ - ۱۳۴۹/۳/۶ دولت راجع به تشکیل صندوق تعاون و تأمین آتیه وکلا و هزینه‌های کانون وکلا دادگستری را که بشماره ۱۲۸۳ چاپ شده است مطرح کرده و با اصلاحاتی بشرح ذیل بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل صندوق تعاون وکلا و تأمین هزینه‌های کانون وکلا دادگستری

ماده ۱۰ - بمنظور کمک وکلا دادگستری در زمان بیری و از کار افتادگی و همچنین بازماندگان آنان به‌مدت فورت و نیز پرداخت مساعده بر وکلا معلول یا وکلایی که در نتیجه حوادث قهری یا ابتلاء بمرامض موقتاً قادر بانجام وظیفه وکالتی نیستند در حوزه هر کانون وکلا و صندوق بنام «صندوق تعاون وکلا دادگستری وابسته بکانون وکلا دادگستری» تشکیل میگردد.

ماده ۲۰ - وکلا دادگستری و کارگشایان مکلفند معادل نصف آنچه که بابت مالیات طبق ماده (۷۲) قانون مالیات بردوآمد وکلا دادگستری و تبر بوکالتنامه اصناف زمینیا محنتی همچنین معادل نصف مالیات وجوهی که بعنوان حق المشاوره و وکالت بطور مقطوع دریافت میدارند و بصندوق تعاون وکلا دادگستری پرداخت نمایند.

ماده ۳۰ - وکلا دادگستری و کارگشایان مرکز و سایر استانها باید هر ساله مبلغی بعنوان حق عضویت بکانون وکلا دادگستری حوزه خود بپردازند.

ماده ۴۰ - هر یک از وکلا دادگستری و کارگشایان باید هنگام پرداخت حق تعاون مذکور در ماده ۲ این قانون مبلغی هم معادل نصف آن پرداخت نمایند. وجوه حاصل از اجرای این ماده وماده ۳ بمصرف

تأمین هزینه‌های کانون وکلا دادگستری مربوط خواهد بود. رسید.

ماده ۵ - کیزه و زیرخانه‌ها و سازمانهای دولتی و مؤسسات وابسته بدولت و شهرداریها و بانکها و شکرتهای وابسته بانها مکلفند موقع کسر مالیات و ابطال بیمه مالیاتی و وجوه مستحق درآمدها و راز وصول کنند هر ماه بکانون وکلا و حوزه مربوط ارسال دارند.

ماده ۶ - صلور پروانه وکلای دادگستری و کارگشایان ویت و تمهید مدت اعتبار آن موکل به پرداخت وجوه مذکور در این قانون است و هیچ وکیل قبل از تمدید مدت اعتبار پروانه خود حق وکالت ندارد.

ماده ۷ - نحوه تشکیل و اداره صندوق تعاون و مصرف وجوه آن و همچنین تعیین میزان و طرز وصول حق عضویت سالانه و شرایط معافیت از آن بموجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف هیئت مدیره کانون وکلا دادگستری مرکز تهیه میشود و پس از تصویب وزیر دادگستری قابل اجرا است. مخیر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی باحضور نمایندگان دولت لایحه راجع به تشکیل صندوق تعاونی و تأمین آتیه وکلا و هزینه‌های کانون وکلا دادگستری را که بشماره ۱۲۸۳ چاپ شده است مطرح کرد و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخیر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور و اداری میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)
ماده ۱ - بمنظور کمک وکلا دادگستری در زمان

بیری و از کار افتادگی و همچنین بازماندگان آنان به‌مدت فورت و نیز پرداخت مساعده بر وکلا معلول یا وکلایی که در نتیجه حوادث قهری یا ابتلاء بمرامض موقتاً بانجام وظیفه وکالتی نیستند در حوزه هر کانون وکلا و صندوق بنام «صندوق تعاون وکلا دادگستری وابسته بکانون وکلا دادگستری» تشکیل میگردد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم ماده ۱ بصورت زیر اصلاح گردد
ماده ۱ - بمنظور کمک بکارگشایان و وکلای دادگستری در زمان بیری و از کار افتادگی... لی اخیر دکتر استفندیاری

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - وکلا دادگستری و کارگشایان مکلفند معادل نصف آنچه که بابت مالیات طبق ماده (۷۲) قانون مالیات بردوآمد وکلا دادگستری و تبر بوکالتنامه اصناف زمینیا محنتی همچنین معادل نصف مالیات وجوهی که بعنوان حق المشاوره و وکالت بطور مقطوع دریافت میدارند و بصندوق تعاون وکلا دادگستری پرداخت نمایند.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - وکلای دادگستری و کارگشایان مرکز و سایر استانها باید هر ساله مبلغی بعنوان حق عضویت بکانون وکلا دادگستری حوزه خود بپردازند.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود، در ماده ۳ کلمه (سایر) حذف شود. با احترام - آموزگار

و پیشنهادها برای شوردوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

رئیس - ماده چهار قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۶ - هرک از وکلاء دادگستری و کارگشایان باید هنگام پرداخت حق تعاون مذکور در ماده ۲ این قانون مبلغی معادل نصف آن پرداخت نمایند.

ووجه حاصل از اجرائی این ماده وماده ۵ بمصرف تأمین هزینه های کانون وکلاء دادگستری مربوط خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - کلیه وزارتهای و سازمانهای دولتی و مؤسسات وابسته بدولت وشهرداریها و بانکها وشرکتهای وابسته بآنها مکلفند موقع کسر مالیات و ابطال تمیر مالیاتی ووجه مندرج درمواد ۴۲ و ۴۳ راوصول کنند وهرماه بکانون وکلاء حوزه مربوط ارسال دارند.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - صدور پروانه وکلاء دادگستری و کارگشایان وثبت وتمدید مدت اعتبار آن موکول بپرداخت وجوه مذکور دراین قانون است و هیچ کیلی قبل از تمدید مدت اعتبار پروانه خود حق وکالت ندارد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - نحوه تشکیل و اداره صندوق تعاون ومصرف وجوه آن و همچنین تعیین میزان و طرز وصول حق عضویت سالانه وشرايط معاينت از آن بموجب آئين نامه ای خواهد بود که از طرف هیئت مدیره کانون وکلاء دادگستری هر یک تهیه میشود و پس از تصویب وزیر دادگستری قابل اجرا است.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه

اتصال عین با منتف اراضی مذکور بهر عنوان ممنوع است.

مخیر کمیسیون منابع طبیعی - اسامی رضوی

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳۰ فروردین ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بواگذاری پنجاه هکتار از اراضی منابع ملی شده سیاه دشتک بسازمان تربیت بدنی و تقریحات سالم ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا درآید گزارش کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میلدار.

مخیر کمیسیون دارائی - دانشمند

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورده اخذ رأی بعمل می آید.

(اسامی نمایندگان وسیله منتی و آقای مهندس صائقی، به ترتیب آرای اصلا و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد.)

آقایان - غنی - کورس - دکتر ضیائی - روحانی -

دکتر کلاری - دکتر مهندس - دکتر یزکان - بنابه - دکتر

بهبهانی - دکتر رفعت - بوشهری - مریدی - خواجهنوری -

مهندس ارفع - دکتر المونی - پروربابی - مهندس برومند -

دکتر نجیحی - مهندس انخوان - مهندس سهیل الدینی -

خانم سعیدی - انشاء - مهندس عزت - دکتر خزائی -

روستا - دیهیم - زرگر زاده - فروتن - خانم بزرگنیا -

مهندس پروشانی - خانم تربیت - ارستنجانی - ملک

افضلی - مزنی - پندرامی - ایلخانی پور - دکتر ملکی -

دکتر عدل - پدر صالحیان - دکتر استغنیاری - دکتر

قهرمان - دکتر حکیم شوشتری - عجم - ریگی - مؤید

امینی - توسلی - دکتر کفائی - تیسلا - وحدانیان -

مصطفی نائینی - محسن مهر - شیخ ایللاسی - مجید

موسوی - سانی - دکتر سعید - ابوذر - یوسفی - دکتر

وفا فلوراندو - مهندس اردلان - دکتر محضی - مرندی -

دکتر صدر - سعید - وزیری - مهندس معتمدی - خاتلر
قراچولو - دکتر میر علاء - فهیمی - مهندس کیا کجوری -

پرفسور مخیر فرهنگ - مروتی - جرادی - مهندس بریمانی -

مهاجرانی - محمد اسدی - مهندس قادر پناه - ثانی -

دکتر مندوس - تهرانی - مهندس اسدی سعج - سر تپ پور -

پورسلط - مهندس میرزائی - صائب - دانشمند - مهندس

زر آفر - مهندس پیارمحمدی - ضیاء احمدی - دکتر

سعید حکمت محمدت زاده - مهندس فرروز عدل - دکتر

خیراندیش - دکتر رضوانی - بختیاری پور - دکتر کیان -

جوانشیر - مهندس زنجانی - دکتر اسدی - دکتر شریعت -

مهندس کیا - دکتر عدل طباطبائی - اولیاء - دکتر اسامی

خوئی - صدیقی زاده - دکتر صفائی - دکتر گانگی -

دکتر ستوده - دکتر خسروی کردستانی - ملکزاده آملی -

دکتر حبیب اللهی - نیاکان - دکتر برومند - یساردی -

عامری - قاضی زاده - حی - دکتر متین - دکتر منلی -

دکتر صاحبقلب - دکتر صالحی - سلیمانی - بهتیا -

کلاتر هرمزی - دکتر معظمی - ادیب سمعی - دکتر

اصولی - تیسار همایونی - موسی صالحی - میری -

منارکی - امیر احمدی - اسامی رضوی - آموزگار -

جاماسی - ساگیان - نظیر - دکتر بیت منصور - فرهاد

پور - نخر طباطبائی - ماهیان - رامبد - فضائی - خانم

زاهدی - دکتر فریور - دکتر عاملی تهرانی - دکتر طالع -

دکتر پروتو اعظم - مهندس رضایی - خانم انبیا سمعی -

مهندس صائی - دکتر خطیبی - تیسار نکروزاد -

پزشکپور - دکتر درودی - دکتر مهنوی - کاسمی - حرمضوی -

دکتر فریور - شاونوی - دکتر زعفرانی - اخلاقی -

جهانشاهی - طباطبائی - پردی - رضوی - دکتر هنرودی

شکیبا - دکتر موقی - سلیمانی - کاشانی - اهری - دکتر

اعتمادی - صدیقی کیوان - مهندس جلالی نوری - خانم

جهانبانی - خانم دولت شاهی - دکتر رشتی - شیخ بهائی -

صادقی - دکتر عظیمی - محمدولی قراچولو - مهندس

معینی زند - موقر - دکتر وحیدنیا -

(آراء ماخوذه شماره شده و نتیجه بقرار زیر از اعلام

گردد)

آراء موافق ۱۶۱ رأی

آراء سفید (بملاات امتناع) ۲۷ رأی

رئیس - لایحه با ۱۶۱ رأی موافق و ۲۷ رأی متعصب شد برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود.

مواقفین - آقایان :

مهندس کیا کجوری - دکتر برتو اعظم - مرضی
دکتر سعید - دکتر صالحی - دکتر وفا - دکتر سوده -
کورس - خانم نریب - دکتر گدایک - مهندس معتمدی
دکتر بهبهانی - دکتر مهدوی - پزشکی - خانم اینتهاج
سمیه - تیمسار همایونی - ثامن - ارمنستانی - مجد خانم
بزرگنمائی - دکتر مکی - مهاجرانی - دکتر میرعلاء
محرز - مهندس قادر بنیاد - روحانی - دکتر نجیمی - فروغ
سلیمانی کاتانی - اهری - دکتر اعتمادی - صدیقی کیوان
مسعودی - سر پیپور - موسی صالحی - امامدالله سلیمانی
کلاتر هرمزی - دکتر عدل طباطبائی - دکتر کفالی -
فولادوند - مهندس عزت - کاسمی - خانم معتمدی
تیمسار وحدانیان - مریدی - دکتر سعیدی - دکتر ضیائی
دکتر خسروی کردستانی - دکتر غنی - دکتر زعفرانلو - پلدارمی
موسوی - زرگرزاده - مهندس ارفع - دکتر حبیب اللهی
صدیقانی زاده - امامی رضوی - ملکزاده آملی - دکتر متین
صائبی - صائبی - دکتر فروید - دکتر خیراندیش - رضوی
داشمنند - دکتر رضوانی - مهندس زرآورد - دکتر وردی
مهندس سهم الدینی - مهندس پروشانی - مهندس اخوان
مهندس برومند - دکتر حکیم شوشتری - فهیمی - جوادی
اولیاء - دکتر برومند - دکتر صفائی - عباس میرزائی -
پورسایط - دکتر قهرمان - عاری - دکتر معظی -
بختیارپور - تیمسار نکوزاد - پوهشگر - دکتر عدل -
ایلخانی - پور - دکتر کلاتی - ضیاء احمدی - ماهیار - مهندس
ریاضی سخاوندی - دکتر اصولی - مهندس کیا - مهندس اسدی
سبیح - یهنیا - محدث زاده - امیراحمدی - قاضی زاده -
مجتبی قهرمان - مهندس یار محمدی - شهرستانی - خواجهدوری
مهندس بریمائی - پور بابائی - مهندس ریاضی - سعید
وزیری - خانلر قراچوللو - مهندس صائبی - حق - مهندس
عدل - مهندس جلایی نوری - خانم جهانبانی - خانم
دکتر دولتشاهی - دکتر رشتی - شیخ بهبهانی - صدیقی - دکتر
عظیمی - محمدرئی قراچوللو - تهرانی - غلام نیکان -
مبارکی - معیری - ادیب سمیعی - دکتر صاحبم - آشنه
شکیبا - روستا - دکتر کیان - اخلاقی - مهندس اردلان

لایحه قانون فروش خانه های ساخته شده در نقاط
زلزله زده خراسان باهالی مناطق مزبور

ماده واحده - بولت اجازه داده می شود عرصه
واعیان خانمها و سایر مستحقات ساخته شده از محل
اعتبارات عمرانی سازمان برنامه یا دولت در نقاط آسیب
دیده یا زلزله در استان خراسان را باید نظر گرفتن تخفیف
مناسب بر طبق شرایط و ضوابطی که بتصویب هایت وزیران
خواهرمدین فروش برسانند و وجوه حاصل از هر محل را
طبق مقررات صرف توسعه و عمران همان محل نموده و
یا بمصرف ایجاد خانه های سازمانی و تأسیسات همان
استان برسانند .

تصویب - ساختمانهاییکه از محل اعتبارات دولت یا
عمرانی در شرکتهای سهامی زراعی نیم تولیدات و با
سایر نقاط خراسان پس از وقوع زلزله نیم شهرهای مور
سال ۱۳۴۷ برای سکونت کشاورزان صاحب سهم در حوز
شرکتهای مزبور احداث شده یا پیش از اشودن ماده فوق
مستثنی است این ساختمانها در اختیار وزارت تعاون و امور
روستاها قرار بگیرد تا بر اساس مقررات ماده سوم قانون
تشکیل شرکتهای سهامی زراعی برای استفاده بهره برداری
سهامداران شرکتهای فوق بیان شرکتهای واگذار شود .
مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر داشمنند

گزارش شورده از کمیسیون آبادانی و مسکن
بمجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۲۹ فورددین
ماه ۱۳۵۰ باحضور آقای مهندس بیع معاون وزارت
آبادانی و مسکن لایحه فروش خانه های ساخته شده در
نقاط زلزله زده خراسان باهالی مناطق مزبور را برای شور
دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را
در اینمورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد .
مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن - مهندس عطائی
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟
(اظهاری نشده) آخر کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری
نشده) نسبت باین لایحه باورقه اخذاری میشود .

(اسامی نمایندگان و سیدمجلس آفای مهندس صائبی)
به ترتیب آبی اعلام و در محل نقل اخذ رأی بعمل
آمد .

آقایان : دکتر غنی - دکتر یزدان بنه - کورس - دکتر
ضیائی - روحانی - پوهشگر - دکتر حکیم شوشتری - دکتر عدل
مهندس ارفع - دکتر رشتی - فروغ - دکتر الموی - مهندس
برومند - پور بابائی - عباس میرزائی - مهندس اخران -
مهندس سهم الدینی - مهندس معتمدی - مهندس کیا -
مهندس عزت - دکتر خورالی - خانم سبیدی - عجم -
کیا کجوری - مهندس بریمائی - دکتر گدایک - دکتر
رضوندی - روستا - مافی - دکتر پروتو - فهیمی -
خانم نریب - صدیقی کیوان - دکتر زعفرانلو - مرضی
داشمنند - اخلاقی - مهندس زرآورد - توسلی - مهندس
یارمحمدی - مهندس ریاضی - بختیارپور - دکتر
میرعلاء - محدث زاده - دکتر خیراندیش - دکتر عدل
طباطبائی - ریگی - دکتر وفا - عاری - دکتر انبیردکتر
عظیمی - خانلر قراچوللو - ملکزاده آملی - شکیبا -
ثامن - جهانشاهی - دکتر خسروی - خانم بزرگنمائی -
ملکوفضلی - دکتر قهرمان - پداری - قاضی زاده - دکتر
وردی - حق - اهری - دکتر صاحبم - دکتر صالحی -
دکتر کیان - خاننژاد - مهندس اسدی - سر پیپور - خانم
جهانبانی - مریدی - ایلخانی - پور - سلیمانی - دکتر مکی -
کلاتر هرمزی - فرهادور - دکتر اسدی - فولادوند -
اولیاء - تیمسار نکوزاد - دکتر بهبهانی - سعید - وزیر
صدیقانی زاده - دکتر صفائی - ضیائی احمدی - جوادی -
دکتر معظی - صائب - دکتر متین - مهاجرانی - نیکان -
محمد اسدی - پورسور - مخبر فرمند - ماهیار - دکتر
رضوندی - دکتر عظیمی - دکتر اصولی - معیری - مهندس
جلایی نوری - دکتر سعید حکمت - رامب - پوهشگر - مرضی
بدر صالحی - دکتر کفالی - مهندس پروشانی - شاکوتی - نظر -
تیمسار همایونی - موسی صالحی - شیخ الاسلامی - صدیقی
دکتر صدر - عبدالحسین طباطبائی - کاسمی - مهندس
معینی زلد - موقر - دکتر وحیدیان - مهندس زنجبانی -
دکتر امامی خوری - امیراحمدی - حیدر صائبی - پورسایط
دکتر صفائی - مهندس عدل - ابوذر - مؤیدامینی - دکتر

برومند - دکتر استنادی - زرگرزاده - انشاء - امامی - رضوی - محسنی - مهندس قاندرپناه - دکتر مومنی - دکتر ستوده - آموزگار - دکتر رضوانی - مجد - جاماسبی - ساگیانیا - نهرانی - دکتر مرنی - ادیب سمعی - دکتر مهذب - مهندس اردلان - مرتضوی - فخر طباطبائی - دکتر استفندیاری - دکتر وفتم - دکتر مودوسی - مهندس ابراهیمی - پزشکوپرنیسا - دکتر عاملی نهرانی - مبارکی - دکتر محقق مهندس ریاضی - دکتر فریور - دکتر طالع - مهندس اسدی سمیع - دکتر حبیب‌اللهی - خواجه‌نوری - خانم دکتر دولتشاهی - دکتر سعید سلیمان طباطبائی - دکتر مهدوی - خانم ابتهاج سمعی - مهندس کاشانی - پزشکی - دکتر خطیبی - پردلی - بهادری - شهرستانی - فضالی - دکتر تربیت منصور - دکتر کلانی - دکتر شریعت‌دارستانی ولی‌قراچولو - دکتر مهذب - دکتر فریور .

آراء مأخوذة شده و نتیجه بقرار زیر اعلام

گردد .

آراء موافق ۱۸۰ رأی .

متنع ۱ رأی .

ولیس - لایحه به ۱۸۰ رأی موافق و رأی متنع تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود .

موافقین و آقایان:

مهندس اخوان - معیری - شاختوی - دکتر صالحی - ظفر - اصولی - تیمسار هماپونی - دکتر صفائی - دکتر عطیعی - زرگرزاده - مهندس عدل - دکتر برومند صاحب مریدی - اولیاء - موسی صالحی - دکتر حکیم خوشتری - دکتر گائیک - مجید موسوی - محسنی مهر - دکتر حکمت دکتر مدرسی - امامی رضوی - ماهیار - دکتر استفندیاری - جبار صالحی - مبارکی - بهنیا - فخر طباطبائی - ادیب سمعی - مهندس صائی - مهندس اردلان - ساگیانیا - دکتر رضوانی - انشاء - کلاتر هریزی - موسی صالحی - دکتر ستوده نهرانی - دکتر نجیبی - مهندس ریاضی - مهندس قاندرپناه - مهندس یارمحمدلی - خانم زاهدی - دکتر عاملی نهرانی - مهندس ریاضی - عباس میرزایی - خانم جهانبانی - خانم ابتهاج سمعی - ضیاء احمدی - امیراحمدی - رضوی - دکتر غنی - مهندس سهم‌الدینی - پوربابایی - دکتر عدل - مهندس اسدی سمیع - دکتر حبیب‌اللهی - خواجه نوری -

۱۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی دالر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی بخشودگی بقیه بدهی معشار عشارت و ابلاغ بدولت

ولیس - گزارش کمیسیونها راجع به بخشودگی بقیه بدهی معشار جنوب بابت بدهی شکر و بهره و خسارت مطرح است فراتر میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی بمجلس شورای ملی

کمیسیون تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی در جلسه ۲۸ فروردین ماه ۱۳۵۰ بحضور آقای میرزای معاون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی لایحه شماره ۸۷۹/۱۳/۱۳۴۹/۵ دولت راجع به بخشودگی بقیه بدهی معشار جنوب بابت بدهی شکر و بهره و خسارت را کتبا تصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا تغییراتی در آن داده بود مطرح کرد و بانتهائی که مجلس سنا در لایحه مذکور بعمل آورده بود موافقت کرد .

اینک گزارش آراء بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

قانون بخشودگی بقیه بدهی معشار جنوب بابت بدهی شکر و بهره و خسارت

ماده واحده -

بوزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی اجازه داده میشود بقیه بدهی معشار جنوب راجه سراسری قند و شکر بابت بدهی شکر و بهره و خسارت طبق نظر کمیسیون مرکب از سه نفر از صاحبان معشار علیتر دولت با انتخاب هیأت وزیران جزاً یا کلاً مورد بخشودگی قرار دهد یا بقسط وصول کند . در موارد بخشودگی بدهی حق اجرا و هزینه عاریت نیز بی‌مأخذ و نسبت به بخشودگی بدهی ساقط میشود و غیر قابل مطالبه خواهد بود . ضوابط تشخیص کمیسیون را بر مبنای توانائی مالی و توجه بصلاحت وسوابق بدهکاران نباتات و وزیران تعیین خواهد کرد .

مخبر کمیسیون تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی -

سعید علی صائب

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳۰ فروردین ماه ۱۳۵۰ بحضور نمایندگان دولت لایحه بخشودگی بقیه بدهی معشار فارس بابت بدهی شکر و بهره و خسارت را کتبا در مجلس شورای ملی تصویب و مجلس سنا تغییراتی در آن داده بود مورد رسیدگی قرارداد و بانتهائی که مجلس سنا در لایحه مذکور بعمل آورده بود موافقت کرد .

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند
ولیس - نسبت به اصلاحات مجلس سنا نظری نیست ؟ آقای دکتر مدرسی بفرماید .

دکتر مدرسی - روی این لایحه یکی از همکاران عزیز بنده در موقعی که منظر بود صحبت کردند که بهتراست مبلغ و اشخاصی که از این بخشودگی استفاده خواهند کرد توضیح داده شود . مجلس محترم سنا فقط توجه فرمودند باینکه بعد از کلمه معشار فارس کلمه معشار جنوب اضافه بشود این تاحدودی توضیح داده شده و دامنه اش وسیع تر هست و تمام معشار جنوب را در بر خواهد گرفت ولی مطلب دیگر که قبلاً تذکر است اینست که اگر گزارش است از این نوع بخشودگی و پولها بیک نفعه از ملکیت و پسته ای مثل معشار جنوب داده بشود الا آن جنوب خراسان در یی آبی دارد می‌سوزد و بارها تذکر داده‌ام که سنها

کوچک با مبالغ کم یک میلیون و دو میلیون تومان این آبی را بر طرف می‌کنند و از مرگ و میر اتمام و احشام جلگه‌ری می‌کند ولی توجهی نشده در این حال رویان این بخشها توجه زیاد میشود که مقدار داده‌اند اینها می‌هند و چرا باید این بخشها بشود بنده یکبار دیگر این مطلب را بر عرض حیرت‌سازم که اگر گزارش است از این نوع بخشها بشود نسبت به عده دیگری هم که احتیاج دارند باید بشود .
ولیس - آقای مدرسی آنها هم پول قند و شکر بدهکارند ؟

دکتر مدرسی - قند و شکر از محل اموال عمومی خریداری شده است از بیت‌المال این ملکیت است معلوم نیست بکدام عده ای آنرا چه جور بستان آورده‌اند و اینکه چه جور به خطه تصرفشان درآمده و بچه صورت سبب گرفتند

کارندار بود ولی بهرحال اموال عمومی است راگر اموال عمومی را بیک عده ای می بخشند اگر عده ای هم احتیاج داشته باشند برای آنها بکشد بلیغانی تومانی بسازیم و این کار را نظیر عطف عدالت است.

رویس - و بکنم دیگر نسبت بگزارش کمیسیونها نیست! (آظهاری نشد) به گزارش کمیسیونها در مورد اصلاحات مجلس سنای را میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواست میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. نسبت باین لایحه با واره اخذ نوری می شود. اسامی نمایندگان وسیله منشی و آقای مهندس صائی به ترتیب آبی اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد.

آقایان: دکتر کفائی - دکتر بهبهانی - اخلاقی - ملک افضلی - مسعودی - دکتر موقی - دکتر سعید - مهندس بریمانی - اهری - صائب - مجید - مهندس کجا کجوری - حی - فروتن - مهندس جلالی نوری - دکتر بیت منصور - مهندس معتمدی - بهیم - مرندی - مهاجرانی - دکتر کلالی - دکتر متین - بدر صالحیان - دکتر کیان - روستا - دکتر صاحب قلم - دکتر امامی خوبی - روستا - دکتر زعفرانلو - مهندس زنجانی - جواشیر - جهانشاهی - ریگی - دکتر صدر - دکتر عدل طباطبائی - توسلی - بهادری - مرتضی - پوشه‌ری - دکتر یزدان‌پناه - دکتر رشتی - دکتر مهندس دکتر اعتمادی - پزشکی - شیخ الاسلامی - دکتر عطیعی - مهندس عزت - دکتر خزائی - محدث زاده - امامی رضوی - دکتر نجیمی - محمودولی قراچولو - فولادوند - ضیاء احمدی - کلاتر هرمزی - پور بابایی - صدقیانی زاده - خانم سعیدی - دکتر پرتو اعظم - دکتر حبیب‌اللهی - صدری کیوان - دکتر حکیم شریعتی - کورس - سعید وزیری - دکتر برومند - خانم جهانبانی - فیهی - اسدالله سلیمانی - ثامن - دکتر رهنوردی - عبدالمجید موسوی - انشاء - مهندس پروشانی - دکتر وفا - مهندس زر آروق - مهندس ارفع - ملکرزاده آملی - ارستجانی - امیراحمدی - حیدر صائی - مهندس اخوان - مهندس مهم‌الدینی - عامری - جوادی - خانم پنجاه میمی - پدramی - مهندس اسدی - سعید - دکتر هوا گیبیان - مهندس قادر پناه - محسنی مهر - موسی صالحی - دکتر ضیائی - قاضی زاده مبارکی - مهندس سعید زنده - دکتر مهدوی - دکتر المومی - دکتر غفرنی - شیخ بهایی - دکتر فریود.

ریگی - دکتر صدر - دکتر عدل طباطبائی - توسلی - بهادری - مرتضی - پوشه‌ری - دکتر یزدان پناه - دکتر رشتی - دکتر مهندس - دکتر اعتمادی - پزشکی - شیخ الاسلامی - دکتر عطیعی - مهندس عزت - دکتر خزائی - محدث زاده - امامی رضوی - دکتر نجیمی - محمودولی قراچولو - شاختاری - دکتر رضوانی - دکتر قهرمان - دکتر خسروی کرستانی - دکتر ستوده - مهندس عدل - تیمسار همایونی - نهرانی - معیری - مهندس کیا - دکتر معظمی - دکتر ملکی - دکتر صفائی - بختیار یور - ادیب میمیی - معزی - خانم بزرگ نیا - مهندس ریاحی - مهندس اردلان - تیمسار نکوزاد - زرگر زاده - دکتر عطیعی - منصور صادقی - رضوی - ماهیار - مریدی - تیمسار وحدانیان - خانم زاهدی - عباس میرزائی - عجم - نیساکن - شکیبا - دانشمند - شهرستانی - دکتر ممتی - سرتیبیان - مهندس یارمحمدی - اولیاده کتراصولی - دکتر صالحی - دکتر میر علی - خانم تربیت - خانم قراچولو - دکتر درودی - ابلیخی - پور - پور ساطع - روحانی - بهتیا - مهندس برومند - دکتر خیر اندیش - پرتو شکیبوز - فضائی - دکتر اسدی - دکتر طالع - دکتر شریعت - موقر - عبدالحسین طباطبائی - جاماسی - دکتر عاملی نهرانی - دکتر محقق - آموزگار - مهندس بهرام زاده ابراهیمی - فخر طباطبائی - دکتر رفعت - محمد اسدی - دکتر اسفندیاری - ظفر - مزید

ایمنی - فرهادپور - دکتر حکمت - پردلی - دکتر فریود - آپوز - درامید - ساگیبانی - مدرسی - خواجه نوری - خانم دکتر دولشاهی - سلیمانی کاشانی - دکتر عدل - کاسمی - مهندس معینی زنده - دکتر مهدوی - مهندس صائی - شیخ بهایی - دکتر فریود - ریاضی .
آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه به قرار ذیل اعلام گردید .
آراء موافق ۱۵۸ رأی .
آراء مخالف ۲۶ رأی .
رویس - لایحه ۱۵۸ رأی موافق و ۲۶ رأی مخالف تصویب شد و بلولت ابلاغ می شود .
موافقت - **آقایان:** دکتر کفائی - دکتر بهبهانی - اخلاقی - ملک افضلی - مسعودی - دکتر موقی - دکتر سعید - مهندس بریمانی - اهری - صائب - مجید - مهندس کجا کجوری - حی - فروتن - مهندس جلالی نوری - دکتر بیت منصور - مهندس معتمدی - بهیم - مرندی - مهاجرانی - دکتر کلالی - دکتر متین - بدر صالحیان - دکتر کیان - دکتر صاحب قلم - دکتر امامی خوبی - روستا - دکتر زعفرانلو - مهندس زنجانی - جواشیر - جهانشاهی - ریگی - دکتر صدر - دکتر عدل طباطبائی - توسلی - بهادری - مرتضی - پوشه‌ری - دکتر یزدان‌پناه - دکتر رشتی - دکتر مهندس دکتر اعتمادی - پزشکی - شیخ الاسلامی - دکتر عطیعی - مهندس عزت - دکتر خزائی - محدث زاده - امامی رضوی - دکتر نجیمی - محمودولی قراچولو - فولادوند - ضیاء احمدی - کلاتر هرمزی - پور بابایی - صدقیانی زاده - خانم سعیدی - دکتر پرتو اعظم - دکتر حبیب‌اللهی - صدری کیوان - دکتر حکیم شریعتی - کورس - سعید وزیری - دکتر برومند - خانم جهانبانی - فیهی - اسدالله سلیمانی - ثامن - دکتر رهنوردی - عبدالمجید موسوی - انشاء - مهندس پروشانی - دکتر وفا - مهندس زر آروق - مهندس ارفع - ملکرزاده آملی - ارستجانی - امیراحمدی - حیدر صائی - مهندس اخوان - مهندس مهم‌الدینی - عامری - جوادی - خانم پنجاه میمی - پدramی - مهندس اسدی - سعید - دکتر هوا گیبیان - مهندس قادر پناه - محسنی مهر - موسی صالحی - دکتر ضیائی - قاضی زاده مبارکی - مهندس سعید زنده - دکتر مهدوی - دکتر المومی - دکتر غفرنی - شیخ بهایی - دکتر فریود .

مخالفین - آقایان:

پرتو شکیبوز - فضائی - دکتر اسدی - دکتر طالع - دکتر شریعت - موقر - عبدالحسین طباطبائی - جاماسی - دکتر عاملی نهرانی - دکتر محقق - آموزگار - مهندس بهرام - زاده ابراهیمی - فخر طباطبائی - دکتر رفعت - محمداسدی

دکتر اسفندیاری - ظفر - مزید ایمنی - فرهادپور - دکتر حکمت - پردلی - دکتر فریود - آپوز - رامید - ساگیبانی - مدرسی .

۱۹ بیانات بعد از دستور آقایان: قاضی زاده - رامید - دکتر المومی - دکتر شریعت - خانم دکتر دولشاهی

رویس - آقای قاضی زاده بعنوان بدعاز دستور صحبت می کند، فرمایند .

قاضی زاده - بطوریکه خانمها و آقایان استحضار دارند دیروز مصداق بارحلت حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) حضرت امام حسن مجتبی (علیه السلام) برده که عالم اسلام و خردا بود و همین جهت تعطیل عمومی بوده است و البته بمصدق الناس علی دین ملوکم ترویج دین اسلام بنده شخصاً عقیده دارم و حصاً آقایان هم عقیده دارند که در تاریخ امکان نظرتوری که ترویج دین اسلام در عصر حاضر بر اثر اینکه شخص شایسته اسلام بنده مستند است می‌گیرد در هیچ دوره‌ای سابقه نداشته است و این مقاله نیست مسلماً سلائین سابق بعضی اعتقاداتی داشته‌اند و حتی امکان در ترویج دین مبین اسلام سعی و اهتمام باقی نمودند ولی سوابق درست نوده که حقایق اسلام به آفاق عالم رسد اما روز آریک و وسایل برای ترویج دین مبین اسلام استفاده می‌شود البته خانمها و آقایان واقف هستند که تمام الانبیا در ظرف ۲۳ سال تبلیغاتی که کرد از دوری حکمت الهی و بر مبنای دین فطرت بوده است و باید هر چه بود که ماعتقدها و اعتقاداتی که در هر کس از انسانان باشد بالاتر از نظر مابین ظاهر و مادیون فرقدار ماعتقد هستیم که این عالم بر مبنای عدالت و بیوسلیه فو قاعده‌ای که نگه‌دارنده کلیه موجودات است وجود آمده و روی همین مبنای عقیده داریم که پروردگار عالم، عالم و قادر است و این علم را بوسیله انبیا ظاهری کند و بوسیله اشخاص ظاهری کند که ظرفیت آن‌ها داشته باشند و هر کس نمی‌تواند ادعای پیغمبری بکند مثل مسیله کذاب (آفرین) و حصاً در مقابل پیغمبر در هر عصری اشخاصی بوده‌اند مثل ابوجعل و در مقابل موسی هم فرعون بود اینها همیشه بوده‌اند و در تمام ادوار تاریخ سلول‌دماغی فرعون گاهی در نسل‌های بعد هم ممکن است ظاهر بشود و ادعاهائی بکند ولی هیچگاه سحر یا جادو یا بهلول زنده نمی‌تواند بزرگ

اسلام که از طرف پروردگار مبعوث گردیده هم وضع قوانین که برهمنی و حی بوده وهم اجرای قوانین کرد پیغمبر اسلام در آن تاریخ که دختران از زنده بگور میگردند مخصوصاً بنام و حقوق نوان توجیه خاص فرموده و مادر قرآن مجید بک سوره نساء در این زمینه داریم ، نسبت به عدالت و اجرائی موازین عدالت ، آنهمه موفقی که در جزیره - العرب آن اوضاع حکومت میگرد که پیشتر از من و قوف دارید چنین پیغمبری ظهور کرد و بنای عدالت را چنان استوار کرد که وقتی بلائ حیثی آمد به پیغمبر ایراد گرفتند که چرا این مرد باید مقام باین عظمت داشته باشد باین مضمون بر آن حضرت وحی نازل شد:

احمدنا زهدنا این یک ضریر

بهر اثر صد قیصر است و صد امیر

و بنای عدالت را همیشه پیغمبر اسلام ملایک عمل فرامی داد و بین سبقرشی و سیاه چینی فرق قائل بود و دیگر به تقوی و لیاقت و شایستگی در بیان صفات و فضائل پیغمبر اسلام بصدای یک زبان خواهیم به پنهانی فلک تا بگیریم وصف آن شکل عالم آزاد است و مسلمان عالم کند علی کل رحل عالم آزاد است و مسلمان عالم متأسف اند باینست بر حلت حضرت امام جن جنیتی شیعیان جهان تأثر دارند این مصیبت و این واقعه سانسف آور را بنام مسلمانان جهان شیعیان تسلیت می گوئیم.

رئیس - آقای رامبد بفرماید.

رامبد - امروز مجلس شورای ملی ایران سر بلند و مختصر است که سبب خشناسی و انسایت خورد را هر قدر که نتوانست بدانش حق مطلب را بیان کرده باشد باز بهمان نسبت که نتوانسته است به پیگاه و هربمات ایران شاهنشاه آریامهر تقدیم نموده است (صحیح است) من وظیفه دارم از مجلس سپاسگزاری کنم وقتی این طرح را تقدیم کردم مجلس شورای ملی با سرعت و دقت آنرا دنبال کرد و احترام مجلس ، احترام قضاوت ، احترام مقامی که مسئولیت قبول می کند موفقی بیشتر خواهد بود که بلند نظری و بی نظری رعایت کند حتی آنجائی که منافع سیاسی مضاری متوجه خود تصویب ننهد و خود را دیده ندهد است نظر او را بازم بلندتری کند به احترام آن مقام بی نظری خود را نشان بدهد این طرح بک فکر داشت متعلق بیک

یابورد بجهت کنی و بدی بره صورت فکر بد میکنی بک مسائلی است در مملکت مربوط به شخص شخص شاهنشاه آریامهر نه تنها فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین بک فکر فرد ملت نسبت به آن احترام دارند (صحیح است) جنبه فردی و شخصی مطرح نیست طرح از طرف فراکسیون حزب مردم داده شده و مورد کمال احترام است ولی فراموش نفرمائید که وقتی مقام ریاست فرمودند عده ای از فراکسیون حزب ایران نوین و فراکسیون حزب مردم دوره هم نشسته برای اینکه صورت تقدیمی شما به صورت بهتری تنظیم بشود باین طرح درآمد چند نوبل از رهبر انقلاب است و وظیفه همه ملت ایران و فرورد ملت است که در بزرگداشت آن عمل کنند (صحیح است) و بهیچوجه نظر خصوصی و نظر خاصی نبوده هدف این است که گفته شود این طرحی است که مورد تأیید همه افراد ملت ایران است (صحیح است) صورت مذاکرات مجلس هست روزی که این طرح داده شد از طرف حزب مردم داده شد مجلس چاپ کرده تنها مهندس بهیودی نینتند امضای تمام اعضای فراکسیون حزب مردم است کسی نخواسته نمی بکند یا فکر کنید که آقای رئیس کمیسیون دادگستری خرواسته است نه اینطور نیست اما طرح دوم بک پیشنهادی از طرف فراکسیون ایران نوین راجع به آییننامه داخلی مجلس شورای ملی داده شد این بهم مرتب نیست و قابل مقایسه با آن نیست آقای رامبد بک مطلبی که مربوط به آیین نامه داخلی مجلس است با مطلبی که مربوط به شخص شاهنشاه است چرا مقایسه میکنید این درست نیست میخوام بگویم اقدامی که شاهنشاه آریامهر راجع بقت کردند حق بود مجالس آن ممالکی که از این اندیشه بزرگ شاهنشاه بهره مند شدند آنهاهم این کار را میگردند (صحیح است) حزب مردم با ایران نوین در مقابل چنین اندیشه بزرگی تفاوت ندارد این را نباید بک مطلب خصوصی قائل بشویم همه ملت ایران همه کشورهای صاحب نفت همه کشورهای که با اینتیل اندیشه احترام میگذانند خودمان نباید نام خصوصی برای آن قائل بشویم همه ما مستقیم این اثر همی در دنیا فصل نوینی ایجاد کرده کشورهای که دارای موداخما ، نفت خام هستند در اثر اندیشه شاهنشاه بزرگ ما فصل تازه ای در زندگی آنها پیدا شده این خیلی مهتر و بزرگتر

رئیس - آقای دکتر شریعت بفرماید.

دکتر شریعت - باینکه امروز همکاران عزیز جلسه برکاری داشته ولی از آنجا که هیچ نکته ای نباید از نظر همکاران میگذریم ، بسانند ، و بنده چند روزی در جنوب خراسان مخصوصاً در گناباد بوم لازم دانستم گزارش بسیاه مختصری بر رضشان برسانم ، ابتدا از همکاری که مسئله خشمک سالی را تاکنون مطرح کرده اند منجمله آقای دکتر مدرسی که باین مسئله اشاره ای کرده اند منجمله میکنم امامدانه خشکالی و اهمیت آن بیش از آن است که در جزایر و محافل مختلف متکلم شده است باین عبارت که بقرن افرادی که در آن منطقه زندگی می کنند طرف ۷۰ تا ۸۰ سال گذشته این چنین خشکالی دیده نشده و بنده با

رئیس - آقای دکتر المونی بفرماید .

دکتر المونی - بنده فکر میکنم ...

رامبد - بهتر است به عوض فکر عمل کنید .

دکتر المونی - جنابعالی آقای رامبد تشریف

ایک ستم‌بان اندازه نرسید! فقط میخواستم عرض کنم که سعوز پیش در بیابانی که در گذشته با سرعت از آن عبور میکردیم تنها در میان ریگهای روان ماندم بلکه تا ساعت ده بعد از ظهر در معرض خطر قرار داشتیم خوشبختانه جبهایی که به کمک ما آمدند توانستند ما را از شن خارج کنند. در روز بعد امویل‌هایی را که در شن گیر کرده بود بشهر برسانند و ساعت این‌شن‌های روان و خشکسالی بقدری زیاد است که حتی زلزله وحشتناک سال ۱۳۴۷ که در منطقه جنوب خراسان پیش آمد کم اهمیت‌تر از آن است. بسیاری از مردم دادغبند نقاط زلزله‌زده می‌گفتند محاصره بودیم چند زلزله پی‌درپی با چندین هزار کشته پیش می‌آمد ولی این چنین خشکسالی خطرناکی پیش نمی‌آمد چرا؟ برای اینکه این خشکسالی تنها برای احشام بلکه برای مردم مرگ تدریجی بهر راه خواهد داشت زیرا باکلیه بوجه‌ها و باکلیه امکانات مالی که وجود دارد و با کمک‌هایی که از طرف دولت شروع شده است با یک حالت صراحت اعتراف می‌کنم که این کمک‌ها شایان توجه است و خیلی با سرعت انجام می‌دهد معذک کارهای خیلی بیشتر و هم‌تر می‌باید انجام بشود تا بتواند آن مقابله کند چون صحبتی از زلزله کردم لازم شدیم با وجود اینکه بارها در تهران اکونومیست و سایر جراید کشور از خرابی‌ها و رهبر عالیقدر مواضع که از اولین دقائق زلزله تهران ناظر و مراقب است و امکانات و احوال زلزله‌زده‌گان در دهان تشکر کرده‌ام یاد دیگر از توجهات شهنشاه آرابه‌ر و خاندان جلیل سلطنت که بزرگترین مرجع مردم در همه‌سبب‌ت‌زده‌گان می‌باشد است. سپاهگروان کتم همچنین از اقدامات دولت که بارها در مجله تهران اکونومیست در نشر نامی زبیرا اوردند قریب به چند ساعت پس از وقوع زلزله بمرکز زلزله‌زده یعنی گناباد آمد آقای خوش‌نویز نماینده شاهنشاه بودند که چند روز در حال ماندن می‌شاهد. مردم که بکروز به‌شاهنشاه عرض کردند اگر اجازه فرمایند هر زمان که لازم باشد در محل خوابم ماند یعنی ایشان حاضر بودند روزها و هفته‌ها و ماه‌ها در آنجا بمانند. تا این سلسله منتهی بشود. ریاست محترم مجلس و رؤسای فراکسیون‌ها و نمایندگان محترم و همکاران عزیز همه توجه خاصی بآن محل کردند و

خوشبختانه بسیاری از خسارت‌های جانی و مالی تا حدودی جبران شده است - جانی که عرض کردم از این لحاظ است که باقی مانده خانواده‌هایی که از این رفتند خوشبختانه حفظ شدند و وسایل رفاه آنها فراهم شد اما از نظر خشکسالی مسئله خیلی وخیم‌تر از آن است که تصور می‌فرمایید این مردم ناچار هستند مهاجرت کنند، و از آنجا که مهاجرت مسائل بسیاری بدنبال خود دارد تصور میکنم خیلی مهم است و بهتر است قبل از آنکه با آن مسائل مواجه شویم بفکر جبران‌ش بقیتم لذا چون وقت بسیار کومه است بنده سه پیشنهاد مختصر عرض میکنم و اگر مرتبه ریاست اجازه بفرمایند بعد از این در باره تقدیم خواهم شد و پیشنهاد بنده فوری و فونی است اول افزایش کمک‌های جنسی است این کمک‌های جنسی بدو صورت انجام میگردد که هر دو قسمت خوشبختانه عملی شده یا در طرف عملی‌شدن است منتهی مقداری که توزیع میشود اعم از مجانی و غیرمجانای کافی نیست بعنوان مثال باید عرض کنم تنها در گناباد به بیش از ۱۰۰۰ گندم بیهوده و هزار تن گندم فروشی احتیاج خواهد بود پیشنهاد دوم بنده تهیه علوفه برای زمستان است چون غلای بهر حال بحد فستقانی که در آن آمده باقی مانده‌اند در مناطقی مثل سرخس و اطراف بجنورد و قسمت شمال خراسان مشغول چرا هستند ولی خطر بزرگ در زمستان آید یعنی پس از مراجعت دامها پیش‌آید زیرا در محل بوجهی علوفه‌ای وجود نخواهد داشت پیشنهاد من اینست که برای تعلیف زمستانی احشام و دامها از خارج و داخل کشور علوفه تهیه در مراکز دام‌داری آنبار شود. اما پیشنهاد سوم بنده که پیشنهاد دراز مدت است این است که در بسیاری از ممالک متروی صنعتی جهان نظر انگلستان توجه خاصی بخراسان کرده‌اند امیدوارم در آنجا عنوان نطق عقب‌مانده‌م به این‌ممالک می‌تواند میشود ولی من بپهچوجه این‌عنوان را قبول ندارم و بهتر است بگوئیم نقاط کم‌درآمد و پنهان‌حال ملاترد انگلستان برای این نقاط حتی چندجاهه صددهای ماشین آلات راولت میرد در زمین‌ها و ساختمان‌ها شرایط سهلی و اقدار کم‌درکار خرابیات را شهردار یها مباحثاً حمل میکنند و کلیه وسائل توشیقی فراهم میکنند مردم در آنجا سرمایه‌گذاری کنند در کشور ما سازمان برنامه البته به این نقاط توجه میکند ولی

این توجه کافی نیست من مقدمه که در سازمان برنامه باید اصولاً برای مناطق کم درآمد و مناطقی نظیر جنوب خراسان برنامه خاصی وجود داشته باشد که با سایر مناطق بکلی متفاوت باشد، قانون نو سازی در اینجا تصویب کردم بر بود و بلافاصله کنبد محال است این قانون در آنجا آنچنان که باید و شاید پیاده شود چون با شرایط آنجا تطبیق نمیکند همین جهت من از مقام ریاست تقاضا دارم اقدامات لازم بفرمایید باید آنرا در بسیاری از نواحی خاصی در این مناطق و برای این مناطق وضع بشود مرکز آنها در خود آن مناطق باشد چون هر قدر که مارتوف و متوجه هم به‌نماتان باشم وقتی این بارزانهایی در دهری‌ها می‌بینیم این یک قاعده طبیعی است که نخواهیم توانست مجسم واحساس کنیم در نقاط دیگر مملکت از خشکسالی چه چیزی میرند خیلی متشکرم از فرصتی که برای طرح این مسئله‌مهم به‌بنده‌ها دید (احتسب) .

رییس - خانم دولشاهی بفرماید .

خانم کترووشاهی - جناب آقای رییس، آقایان و خاندان همکاران محترم،

بنده اجازه خواستم در این فرصت خدمت والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالیه سازمان‌زنان را این‌روز و رییس بسیار برازنده کمسیون حقوق بین‌سازمان ملل از پشت این تریبون تریک عرض کنم بنیادست فعالیت‌های چشم‌گیری که در مراجع بین‌المللی در اندو ساب سبب افزایش زنان ایران هستند و معرف بزرگی برای پیشرفت‌های مملکت ما (صحیح است) . حتماً همکاران محترم بخاطر دارند که چندین پیش‌در همین تهران کم‌فرت‌سازین حقوق بشر تشکیل شد و با احترام کثرت ما و سابقه برازندگی والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ایشان را بریاست این کنفرانس بسیار مهم بین‌المللی انتخاب کردند و در همین سال گذشته که والا حضرت ریاست هیئت نمایندگی ایران را در اجلاس سازمان ملل داشتند با نهایت اشتیگی و برازندگی از حقوق بشر در واقع به نمایندگی از طرف کشور‌های عقب افتاده و مللی که در آنجا هنوز رعایت حقوق بشر تمام نمی‌شود صدای خودشان را در سازمان ملل بلند کردند و به حمایت آن‌ملل

پرداختند یعنی فعالیت‌های ایشان از حدود مملکت خودشان و ملت‌ایران فراتر رفته و در سطح بین‌المللی شخصیت‌ایشان به حمایت حقوق انسانها پرداخته است، در باره بازدید ایشان از کشور بزرگ چین بازم بنده می‌خواهم بگویم یکی از موفقیت‌های بسیار مان‌زنان ایران است برای اینکه والا حضرت بزرگترین و برارنده‌ترین نماینده ما هستند ریاست عالیه سازمان زنان ایران یعنی کلیه فعالیت زنان ایران را زیر نظر دارند و شخصیت بین‌المللی ایشان حسن تدبیر ایشان بعنوان یک خاتم مدبر و سیاستمدار باعتر سرافرازی ما است و پیوسته ایشان توانسته‌اند که سفیر حسن نیت و دوستی باشند و در اجرای منویات شاهنشاه آرابه‌ر یکی از افراد پیشقدم بنده هستند لازم دانستم که در اینجا و بخصوص بنا‌زنان ایران بحضور والا حضرت ریاست عالیه سازمان‌زنان تریک عرض کنم و موفقیت‌های بی‌شائبشان را در راه خدمت بشکور و شاهنشاه عظیم‌الشان

۲۰- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رییس - نامه‌ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی باز عایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرح‌های مصوب برنامه‌های عمرانی کشور در مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت‌اعزایی بنظر تأمین هشتاد و پنج درصد هزینه برنامه خرید بست کامل ترانسفورماتور ۶۳/۲۳ کیلوولت و ۷/۵ ۱۵ مگاوات آمریکا با لوازم مربوط مورد نیاز شرکت سناکاب وزارت آب و برق که جمع کل هزینه ارزی آن ۱۳ میلیون و دویست و هشت هزار و پانصد (۱۲۸۵۰۰) دلار آمریکایی میباشد شرکت اینگرا - برنگلادی در خارج در شانزده قسط متساری متوالی ششماه بصورت سفته باز پرداخت میگردد و به مانده اقساط باز پرداخت نشده بهره‌ای از افراد (۷٪) شش درصد در سال تلقن خواهد